نا اشنا سندرې

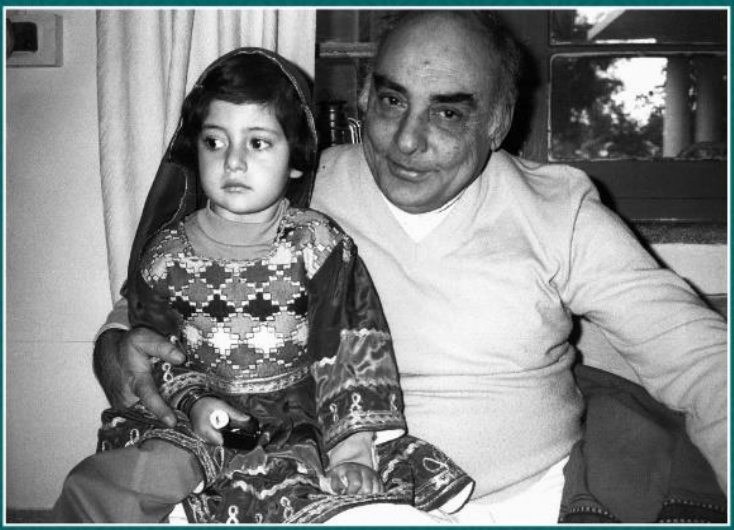

لیکوال

پوهاند دوکتور سید بهاء الدین مجروح

Ketabton.com

۱۳۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

لیکوال: **پوهاند دوکتور سید بهاء الدین مجروح**
خپروندی: **مجروح فلسفي اکاډمي**
د خپرېدو کال: **۱۳۹۹هـ/ ۲۰۲۱م**
د خپرېدو ډول: **دیجیتال**
ډیزاین: **هارون صافی**
ملاتړ او همکاري: **انسان څېړنیزه موسسه**

یادښت:
د پوهاند مجروح د کتابونو دا مجموعه د انسان څېړنیزې موسسې په همکارۍ چې د مجروح د فلسفي اکاډمۍ اصلي ملاتړی بنسټ دی، بیاځلي خپرېږي.

www.majrooh.org
info@majrooh.org

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادښت

په ۲۰۰۱م کال کې په افغانستان کې د نوي نظام د پیل راهیسې تر نه پورې د هېواد د روشنفکری د ډګر یوه مهمه ستونزه د نږدې ۴۰ کلنې انقطاع په پایله کې رامنځته شوې تشه ده چې په پایله کې یې زموږ د اوسني ځوان روشنفکر نسل معرفتي اړیکه د خپلو اسلافو سره شلولې ده. په بل عبارت د افغانستان نوي نسل ته چې په تېرو ۲۰ کلونو کې روزل شوی دی، تاریخ تر ۲۰۰۱ وروسته پیلېږي. دا نسل تر جګړې وړاندې افغانستان کې د تولید شوي معرفت سره ډېره لږه بلدتیا لري او له همدې امله په معرفتي ډګر کې د هېواد د د یوې معلومې او مشهودې جزیرې د بیاځلی پلټنې او کشف په هلو ځلو کې سرګردانه دی. دې ستونزې ته په کتلو سره زموږ یو رسالت دا هم دی چې د یو ارتباطي پله په توګه نن له پرون سره وصل کړو.

د افغانستان نومیالی فیلسوف، شاعر او لیکوال پوهاند ډاکټر سید بهاؤالدین مجروح د ۱۹۲۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۲مه د کونړ ولایت د اسمار په ولسوالۍ کې وزیږېدلو او د ۱۹۸۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۱مه نېټه په پېښور کې په مرموز ډول شهید شو.

پوهاند مجروح په فرانسه او جرمني کې د ادبیاتو او فلسفې په ډګر کې د دوکتورا تر کچې زده کړې وکړې او بیا په کابل پوهنتون کې د فلسفې استاد پاتې شو او تر څنګ یې یو شمېر اداري دندې هم ترسره کړې.

د پوهاند مجروح د زده‌کړو منځپانګه او د ژوند اصلي رسالت د غربي فلسفي مکتبونو او د شرقي – اسلامي فلسفې څخه د یو په زړه پوري سنتېز رامنځته کول وو. مجروح د افغانستان په معاصر تاریخ کې ممکن لومړنی فیلسوف وي چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرب فلسفه يې د شرق د عرفان سره په ګډه مطالعه کړه او په پايله کې يې د ځايي معرفت بې ساری متن توليد کړ. په بل ساده عبارت هغه فلسفي مباحث چې نوموړي د فرانسې او جرمني په پوهنتونونو کې لوستلي وو، د افغان انسان لپاره د ځايي معرفت سره پخلا او د عيني واقعيتونو په نظر کې نيولو سره يې په ساده ژبه بيان کړل.

د پوهاند مجروح نږدې ټولو آثارو په مرکز کې د نفس، ژوند او آزادۍ د اصطلاحاتو د معنا او مفهوم پلټنه ده. د بېلګې په ډول « د جبر او اختيار په ډيالکټيک » کې د بېلابېلو فلسفي بحثونو په محور کې د ځانپېژندې او انسانپېژندنې تر څنګ د فلسفي مکتوبونو اړوند مباحث شامل دي چې په ساده پښتو ليکل شوی دی. د پوهاند مجروح تر ټولو مهم اثر بيا «ځانځاني ښامار» دی چې په ٦ دفترونو کې ليکل شوی دی او په فلسفي او سمبوليکه ژبه يې د انسان، ټولنې او سياست په اړه بحث کړی دی. د نوموړي په وينا ځانځاني ښامار د هر هغه بنيادم کيسه ده چې په خپل ځان کې بتان جوړوي او بيا يې عبادت کوي. په حقيقت کې همدا ښامار دی چې هر انسان يې په خپل ځان کې روزي او بلاخره يې همدا په خپل لاس روزل شوی ښامار تر ستونې تېروي.

د محروج فلسفي اکاډيمۍ په پام کې لري چې د ۲۰مې پېړۍ ددې نوميالي فيلسوف (۱۹۲۸- ۱۹۸۸) د ۹۳مې کليزې او د ۳۳م تلين په مناسبت د نوموړي يو شمېر آثار په وړيا ډول خپاره کړي. په دې آثارو کې (د جبر او اختيار ډيالکټيک)، (د ځانځانی ښامار- اژدهای خودی ٦ دفترونه)، (ناآشنا سندرې) او (سيد جمال الدين و برخورد شرق و غرب) کتابونه شامل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

ددې آثارو د خپرولو اصلي موخه نوي ځوانانو ته د پوهاند مجروح د معرفۍ سربېره په روشنفکري ډګر کې د جګړې وړاندې افغانستان له روشنفکرانو سره د نوي روشنفکر نسل نښلول دي. سربېره پر دې د هېواد په اوسنيو حساسو شرايطو کې پر ټولو فرض ده چې ددې پړاو ځانځاني ښاماران وپېژني. اوسمهال زموږ ټولنه د پوهاند ډاکټر سيد بهاؤالدين مجروح آثارو ته تر بل هر وخت ډېره اړتيا لري.

په درنښت

مجروح فلسفي اکاډيمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

شاعر او زمانه 8
د وطن مور 32
د کـونړ سینـد 46
پـــلار ته 50
دکونړ پر سیند تقریظ 51
لاروی 53
دریاب 54
لاروی 55
د لرغونو افسانو 58
قهرمان 58
د قیامت استازی 60
ازلي گناهگار 64
د خندا سیلاب 66
دریاب 69
دریـاب 74
جنتیان او دوزخیان 75
د عذاب پرښتې 78
یو داستان 80
نوي پیامبران 87
سرتور ملنگ 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دریاب 96
د يوې افغانې مور (پيغام) 100
د ژوند کيسه 105
ګرانه زويه! 107
نا اشنا سيلاب 109
د کلي ژوند 112
جلاد خان ډاکو 114
"شينا" غوبه 116
خان زرين خان 117
نوروز آهنګر 118
تور طالب 119
محمد صادق ملا 120
سور ګل معلم 121
ابراهيم ملك 123
د زړه خبرې 127
د جهاد سندره 131
توره بلا 134
د بنګړو شرنګ 139
د زلفو زنځير 140
ساقي 141
خوږې سندرې 142
شينکي خالونه 143

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

شاعر او زمانه

شاعر:

هر ماښام هر مازيګر يم، د ګودر په لوري تللی،
نيمه شپه پټ، پټ ورغلی په پالنګ يې ورختلی،
هر سهار د بنګړو شرنګ يې زه له خوبه پاڅولی،
په تياره کې د چرګ بانګ يې بيا له غېږ نه يم شړلی،

❁❁❁

دا شينکی خال دمه جبين،
پيکی اوربل، سرکي لبان هم
دسرو پيزوان، هار لونګين
دزلفانو ښاماران هم

هم خرام، خرام راتللې تل
ما تل ستايلي دي تل

په خزان او په بهار ما
تل د ګل زېړ رنګ ليدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلبلـــــــو چغهـــــــار مـــــــا
غــــم مـاتــــم د عشـــــق بلــــلی

❁❁❁

د شـمعې پـه رڼـا کـې مـا ژړا لیـدلې ده
ستې پتنګ ایـرو کې مـا وفـا مـوندلې ده

❁❁❁

ننـــګ نامـــوس نجونـــو ســـتایلی
پـــــه پېغـــور یــــم شرمــــــولی
پـــــه مورچـــــو یــــم خېژولـــــی
د مـــرګ لـــور تـــه یـــې استولـــی

❁❁❁

د نااشـنا سنـدرې ډکـې پیمانـې راواخلـه
پـــه ژړا مــــې ژړولــــې زمانـــــه ده
پـه سلګـو، سلګـو لـه ځانه شـوم ستومانه
لټـوم اوس بـل جهـان بهـر لـه ځانــه

❁❁❁

ساقـــي راپاڅـــه! نـــوی جـام نـوي شراب غـــواړمه
بل شان خیال، بل شان سوال بل شان ځواب غواړمه
زوړ فصـل پرېـږده نـوی بـاب نــوی کتـاب غواړمـه
د نـــا اشـــنا لـــرې ملکونــــو افســـانې راواخــــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نــا اشنــا ســندرې ډكــې پيمانـــې را واخلــه

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!

زما نوم دی زمانه

ماته وايي د عمرونو پيمانه

ځواني مې بې زواله

ښكلا مې بې مثاله

زه ساقي يم

خو ساقي د مرگ او ژوند زړو شرابو

خو هرچا ته په هر ځای او په هر وخت كې نااشنا دی

ځكه يو وارې څكل كيږي

د ژوندون سندره ډېره پخوانۍ ده

خو هر چاته په هر ځای او په هر وخت كې نوې ښكاري

ځكه يو وار ويل كيږي:

د ژوند او مرگ رښتيا سندرې

پخوانۍ كه اوسنۍ وي

تل به نوې نااشناوي

تل به وي د عشق د سوز سندرې

راشه واوره افسانې د ژوند او مرگ څو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاويدانه ترانې دعشق او مينې....

(اور فيوس) (اوريديسه)

داسې وايي په قديم، قديم يونان کې
ستا په شانې يو شاعر و ليونی
په نامه د (اورفيوس)
خوږ اواز يې د جذبو ساز و سرود و
په سندرو کې يې پټ د عشق پيغام
نر او ښځې، لوی واړه به غونډېدل پرې
د نغمو سحر و جادو يې
محوه کړی ټول جهان و
دهوامرغان غوږ د ده اواز ته
غرځنې، زمري، ليوان ورته ارام شول
باد به ودرېد
سر دونو ورته ځوړند
روان سيند، روان رودونه ډنډېدل
تېرې کاڼي نرمېدل

"اوريديسه"

يوه پيغله نازنينه
په ښکلا بدرجماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسمان د ستورو ناوې
شوه مېينه په "اورفه"
عاشقان سره واده شول
خو د وصال شيبې وې لنډې
يوه ورځې "اوريديسه"
گرځيده د سويلو سره
په دښتونو، چمنونو
يو شپونکی يې له جماله ليونی شو
چې راگير کړي "اوريديسه"
ويلې: دا مرغۍ به ساتم
د خپل خوږ زړگي پنجره کې
"اوريديسه" وارخطا په منډه، منډه
تښتېدله په دښتو په غرو رغونو
يو تور مار و پروت کړۍ وړۍ په لار کې
(اوريديسې) پرې پښه کېښوه ناڅاپه
دا اغزی زهر مهلك و
"اوريديسه" له دنيا لاړه
"اورفيوس" په واويلا شو
په ژړا يې گريوان لوند کړ
د اسمان ځلانده ستورو نه يې گيله کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارواګانو، خدایانو ته یې زاري کړه
اجازه یې د سفر غوښته د بلې دنیا خوا ته
چې پیدا کړي خپله ورکه "اوریدیسه"
نو روان شو د تورتم جهان په لوري
دارواحو د امواتو قلمرو ته
"تناروس" دغار له خولې نه
ښکته لاړ د ځمکې تل ته
لومړی تېر شو د ارواحو داشباحو له هېواده
د تورتم د دنیا ستر واکمن "پلوتون" و
ستر واکمنه "پروز رپینه"
"اورفیوس" ورته حاضر شو په دربار کې
"اورفیوس" به دا سندرې
په زارۍ، زارۍ، یې داسې ورته عرض کړو
"اربابانو؟" اې دمرګ او د سپوږمۍ زمامدارانو(؟)
دامواتو داشباحو دارواحو بادارانو
ټول ژوي راروان اخر رارسي دې دنیا ته
هېڅ لاره کومه چاره بله نشته بلې خوا ته
زه نه ثروت، نه خزانې، نه کوم قدرت غواړمه
یم په نامه دعشق راغلی عدالت غواړمه
خپله دنیا د خپل ژوندون پټه معنی لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله میینه "اوریدیسه" دلربا لټوم
دژوند دنیا نه ډېر بې وخته بې له ما راغلی
دعشق او ژوند قانون مات شوی نیمه خوا راغلی
یو وارې "اوریدیسه" ژوندۍ را د عشق په پاس بیا
پخپل وخت به حاضر شو دې دربار ته لاس په لاس بیا
"اورفیوس" به دا سندرې
په خواږه او په غمجن اواز ویلې
دا نغمه دومره خوږه وه سحرامیزه
چې تورتم کې ارواگانو به پرې اوښکې تویولې
دوزخي دنیا ساکته شوه حیرانه

❁❁❁

"پروزرپینه"

د تورتم دنیا واکداره ستر واکمنه!
په ژړا شوه
ها بې ر حمه "پلوتون"
بادار دمرگ او ژوند
ستر ټولواك د جهنم هم زښت غمگین شو
"وریدیسه" یې احضار کړه
دارواحو له کتاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اوریدیسه" مار چیچلې
گوډه، گوډه رانږدې شوه
(اورفیوس) کړله حاصله اجازه د ستنېدو
دژوند دنیا ته
خو په یو شرط:
چې تر څو دمرگ او ژوند له سمندره پورې نه وځي
تر خپل شا به "اوریدیسه" ته نظر نه کړي
"اورفیوس" په مخ روان شو
"اوریدیسه" ورپسې
په تیاره تورتم دنیا کې
د چوپتیا په دهلیزو کې یې سفر کړو
د نااشنا سمندر غاړې ته ورو، ورو ورنږدې شول
دا هغه مرموز دریاب و
چې تیاره یې له رڼا جدا کوله، مرگ او ژوند یې یو له بله بېلولو
"اورفیوس" د خوشالۍ نه هر څه هېر کړل
شاته یې وکتل چې پوه شي
"اوریدیسه" پسې روانه ده که نه؟
"اوریدیسه" یې ولیدله
چې روانه ورپسې وه
اما یو د سترگو رپ و

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ديدار و اخرين
يو د بل غېږ ته نږدې شول
غېږ کې تش خالي هوا وه
بيا غبار شو، بيا دمه شوه
د تورتم دنيا په لوري "اوريديسه" بيا ستنه شوه
"اورفيوس" د درياب ها خوا
د ژوندو په ساحل پرېووت
بيا ژړا بيا يې واويلا کړه
خو افسوس!
دا مواتو بيړۍ داسې جاله وان و
هم سنګدله هم بې رحمه
د بې رحمو په فرمان و
"اورفيوس" يې نږدې پرېښبود کشتۍ ته
وږی،تږی ګرځيده د سيند په غاړه
په شپو ورځو يې نه خوب و نه ارام
کاڼو، بوټو به ژړل د ده په حال
د مرغانو ځناورو زړونه خوږ شول
"اورفه" اوښکې تويولې
نغمې د عشق او مرګ به يې
په خوږ اواز ويلې، نه يې ځمکې نه اسمان ته اعتناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دنجونو د ښکلا، د محبت ورسره پروا وه
شپه او ورځ د خپل عشق په غم کې ډوب
ښکلو پېغلو ورته دام د زلفو کېښود
خو "اورفه" د زړه مرغۍ نه شوه راګيره
پاس د خيال په اسمانو يې جګ پرواز کړو
اخر نجونه شوې "اورفه" ته په غضب
يوه ورځ شولې راغونډې
نيت يې وکړو
چې "اورفه" به ځوروو نور
چا ډبره، چا نېزه کړله ترلاسه
هره تېره يا نېزه چې د "اورفه" په لوري تلله:
د نغمې خواږه اواز به نرموله
"اورنيوس" د پښو خاورو ته لوېدله
نجونې ډېرې په غضب شوې
په دې نيت چې کړي اواز دنغمې ورك
نو په چيغو شور ماشور يې کړو لاس پورې
اخر ورسيده تېره خپل هدف ته
يوه نېزه هم د "اورفه" په وينو سره شوه
پيغلې ټولې له غضبه ليونۍ وې
د "اورفه" بدن يې ټول ټوټې ټوټې کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یو غړی یې له بند بنده جدا کړو
سر یې پرې کړلو دریاب ته یې غوځار کړو
د دریاب څپو په غېږ کې
د "اورفه" سور خاموش نه شو
نااشنا، نااشنا سندرې یې لا نورې هم ویلې
دسیند پورې هورې غاړو دا نغمې تکرار ولې
د ځنګلونو د سیندونو الهې ته امر وشو
چې راټول کړي د "اورفه" ټوټې بدن
"لیبترا" نومې مقام کې
دې ټوټو وکړو په خاورو کې ارام
داسې وایي:
د "اورفه" په خاورو باندې
یوه شنه ونه ده ولاړه
بې نیازه له بهار او له خزانه
یو بلبل پکې همیش جوړوي ځاله
شپه او ورځ وایي نغمې په هسکه غاړه
خلك وایي:
د دنیا په هېڅ هېواد کې
د بلبل داسې خوږې سندرې هېچا نه دي اورېدلې
"اورفه" لاړو "تاریوس" ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورتم دنیا په غېږ کې

"اوریدیسې" سره یو ځای شو یو ځل بیا

❁❁❁

شاعر:

نااشنا کیسه دې وکړله دلبرې زمانې

دځه عجب پټه رازونه دې خبرې افسانې

عشق دمرګ په غېږ کې دژوندون معنی پیدا کړي

ژوند بې عشقه مرګ شي په بېلتون بقا فنا کړي

عشق د ژوند لویه معنی ده د شعور په تورو شپو کې

عشق د شپې فاني رویا ده د سهار په پلوشو کې

زه انسان په تا مین یم ستا د غېږې په ارمان یم

تل ژوندی په ارزو باندې زه دعمر جاویدان یم

تل د سترګو په رپ دروميي له ماصنم تورتم، تورتم ته

سرګردان ورپسې ځم زه، د اوهامو جهنم ته

دا عالم خزان صحرا ده، ته بهار یې افسانه یې

ته شراب د ژوندانه یې

ته ساقي دمرګ او ژوند دمستې لارې زمانه یې

"اوریدیسه" جانانه یې

زمانه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې شاعره ليونيه!
ستا جنون کې هوښياري وينمه
په اسرار د عالم پوه يې
چې بېدار په نيمو شپو يې
عشق او مرگ سره ملگری له ابده
عشق او مرگ سره دوستي هم دښمني کړې
عشق له مرگ سره مزلې اوږدې کړې
عشق له مرگ سره منگولې دي ورکړې...
راشه! واوره يوه بله افسانه
شنه لمن د هسکو غرونو
به وي تاليدلې ډېرې
په اوږدو وچو بودرو کې
به دې کړی وي گوزر
اورېدلی خو به تا وي
يو نااشنا غږ مکرر
که اواز دې په چا کړی په دې شان وي
راشه! راشه! زه يم دلته
نااشنا غږ به وي ځواب داسې درکړی
زه يم دلته! زه يم دلته! زه يم دلته!
دا نااشنا غږ د "انگۍ" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې څواب دهر چا وايي

خو هېڅوك يې له داستانه خبر نه دي

❁❁❁

انګۍ:

وايي، وايي چې پخوا، پخوا يونان کې

يوه مشهوره الهه وه

ښکلې لور دهسکو غرونو

زيږېدلې په ځنګلو کې

روزل شوې شنو درو کې

مور يې نوم ورباندې کېښود "انګۍ"

په پالنګ د شنيلو به يې ارام کړو

د بهار وږمې په شا باندې سپره به ګرځيده ...

"انګۍ" سر تر پښو ښکلا وه، زيبايي وه

خو درلود يې يو لوی عيب يو بد صفت

خبر لوڅه وه بې شانه،

ګړېدله به ډېره زياته

په خوله حاضر جوابه

وروستنۍ خبره تل کړله "انګۍ"

يوه ورځ د ورځ "ژونونو"

مقتدره رب النوعه چا خبر کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې میړه یې "ژوپیتر"
د ځمکو اسمانو خود مختاره زمامدار
چېرته پټ، پټ د ځنګلونو او چینو له الهو سره
کوي بوس وکنار
"ژونونه" شو حسوده
تروره ګرځېدله خپل مېړه یې لټولو
مخامخ شوه له انګۍ سره
"انګۍ" پیل کړو په خبرو
"ژونونه" دومره شوه په سوال ځواب مصروفه
چې الهو فرصت پیدا کړو
زر زر لاړې شولې پټې هره خوا
چې "ژونو" شوله خبره له احواله
نو له قهره یې "انګۍ" ته داسې وویل:
اې بې شرمې! خبر لوځې!
په دې ژبه دې چې زه وغولولم
پس له دې نه به نور هېڅ درپه کار نشي
بس یواځې به پرې وایې تش ځواب
همیشه به وروستنۍ خبره ستا وي
خو هېڅکله به اغاز د کلام نه کړې
یوه ورځې یو نااشنا ښکلی زلمی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نوم "نرگس"
د طبیعت داروا‌گانو نازنین زوی
راوتلی و په ښکار دغرو په لوري
لومړی ښکار یې په نصیب
د بې نصیبې "انگۍ" زړه شو
لیونۍ شوله له عشقه
پټه، پټه په نرگس پسې "انگۍ" شوله روانه
زړه یې ډك و د خوږو، خوږو خبرو
خو اغاز یې د کلام کولای نه شو
منتظره وه نرگس ته
چې لومړی یو څه بیان کړي
د "انگۍ" اواز تیار په ژبه پروت و
یوه ورځ نرگس یواځې گرځېدلو
نور ښکاري یاران ترې ورك وو په درو کې
داسې غږ کړ:
تاسې چېرته یاست؟ زه دلته یم، زه دلته!!
"انگۍ" زر ورته ځواب کړو چې:
زه دلته یم! زه دلته!
د "نرگس" حیرانوونکو سترگو
ها خوا دې خوا وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هېڅوك يې نه ليدل
نو بيا يې غږ کړ:
راشه! راشه! دلته راشه!
"انګۍ" زر ورته ځواب کړو:
دلته راشه! دلته راشه!
"نرګس" بيا داسې ناره کړه:
ته ما ولې ځوروې، راځه چې سره يو ځای شو؟!
"انګۍ" د زړه له کومي په اخلاص په محبت وويل داسې:
راځه چې سره يو ځای شو! راځه چې سره يو ځای شو!
په جلتۍ شوله نږدې د نرګس خواته
چې لاسونه کړي تر غاړې ورچاپېره
کبرجن نرګس زر شاته قدم کېښود
ورته يې وويل:
مرګ مې قبول دی، نه ژوندون مې ستا په غېږ کې
"انګۍ" ورته تکرار، تکرار ځواب کړو:
ژوندون مې ستا په غېږ کې! ژوندون مې ستا په غېږ کې!
نرګس ترېنه روان شو دورې، دورې
انګۍ له شرمه پټه په ځنګلو شوه
ښکلی جسم يې ورو ورو محوه شو دعشق له غمه
غوښې پلې يې په تدريج ويلې کېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هډوکو يې ډبرې جوړېدې
خو يواځې باقي پاتې تر ابده يې اواز شو
په قديم عادت تراوسه ځواب وايي، چې څوك غږ كړي
اخري اخر خبره به هميشه كوي "انګۍ"

❁❁❁

شاعر:

كائناتو له ګنبده
منعكس د عشق اواز دى
ماورا له بنه او بده
يو نااشنا عجيبه ساز دى
يا زما له زړه ختلى كوم غږ پاس دى
را معلومه نه ده
دعالم په سمڅ كې ناست پټ پنهانه يې
"انګۍ" د زمانې:
منتظره زما غږ ته زړه پرېشانه يې

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګۍ پرېږده پخپل حال
راشه واوره، چې په څه شان د نرګس کبر زوال شو

نرګس:
نرګس يواځې په "انګۍ" ستمګر نه و
جفا کاره و بې رحمه
ښکلې پېغلې يې ځورولې وې بې شماره
الهې يې دردېدلې وې له عشقه
يوه ورځ يوې پېغلې
چې عبث کوښښ کولو
دنرګس زړه د خپل ځان کړي
نو له ډېرې نااميدۍ نه يې دعا کړه:
اې نرګسه!
جفا کاره، ستمګره!
مبتلا دې له خدای غواړمه دعشق په درد او رنځ
يوه معشوقه بې پروا، بې رحمه، کبرجنه دې نصيب شه!
د انتقام الهې دا دعا قبوله کړله
پټه په ځنګله کې يوه چينه وه
د ائينې په شان رڼه وه
اوبه يې لکه اوښکې ځلېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړې فرش په شنیلو وې
یوه ورځ په غرمه
نرګس تږی، ستومانه
له ښکاره شو راستون، ګوزر یې په چینه شو
سر یې ټیټ کړلو اوبو ته
چې کړي تنده خپله ماته
یو ناڅاپه یې ولید خپل مخ
داوبو په ائینه کې
دنرګس شو دا ګومان
چې کومه ښکلې د اوبو روح
په چینه کې ورښکاره شوه
خماري سترګو حیرانو
سپین جبین پیکی ولول
سرکۍ موسکۍ شونډانو غندل غاړې
د نرګس زړګی ویران کړو
لیونی شو
زړه یې بایلود په خپل ځان
نو، نږدې به شو اوبو ته
ورخواره یې کړه لاسونه
خو تصویر به ورکېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

محوه تار په تار کېده
او څو شيبې به وروسته دو باره راښکارېده
زارۍ ګانې به نرګس کولې داسې:
اې بې رحمې! جفا کارې! ستمګرې!
دا څه لوبې ته په ما کوې ظالمې؟
چې درته لاس کړم راته لاس کړې
چې درته خاندم راته خاندې
چې درته ګورم راته ګورې
خو چې درنږدې شمه خولګۍ وغواړم
نو رانه لرې ځې پټېږې ولې؟
زما ښايست د جهان نجونې کباب کړې هره خوا
زما ځوانۍ دالهو زړونه داغ کړي دي ډېر
ته ولې ماته اعتنا نه لرې؟
يوه اوښکه يې له سترګو نه راتوی شوه
په چينه کې ولوېدله
داوبو په ائينه کې يې تصوير کړو تار په تار
"نرګس" شو له فراقه اندېښمن
نو يې داسې هيله وکړه:
دلبرې نازنينې!
که خولګۍ نه راکوې مه راکوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

که غېږ ته نه راځې، نو مه راځه هېڅ
خو پتېږه رانه مه
تش دیدار دې زما بس دی
اجازه راکړه چې تل دې تماشه وکړمه
"نرگس" هیر ځان او جهان کړو
بې خبر دلوړو تندو د چینې په غاړه کېناست
تماشا یې دخپل مخ کړه
زیړی رنگ یې زیاتېدلو
ښکلا یې کمېدله
ځواني یې کمېدله
په قدم، قدم د مرگ خواته روان شو
کله، کله به یې چېغه کړه له زړه نه:
ارمان، ارمان! افسوس، افسوس!
نو، "انگۍ" به دا د درد چیغه بیا تکرار وله:
ارمان! ارمان! افسوس! افسوس!
د مرگي دریاب کې ډوب شو اخر
د سیندونو الهو!
اروګانو داوبو
توی داوښکو بارانونه کړلو
د چینې غاړې ته لاړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنرگس کالبد یې هر خوا لټولو
چې پرې جوړ د عشق زیارت کړي
مگر لټه بې فایدې وه
دکالبد کوم اثر نه و
خو په هر ځای یې د چینې نه
راشین شوی نااشنا گل و
لکه سترگه وه حیرانه
تماشا یې دجهان کړه
په مخ کې زیړی رنگ
گیر چاپیر ترې سپینې پاڼې
د دغه ښکلي ځوان د غمجنې خاطرې په یادگار،
په دې گل باندې نوم کېښود شو: "نرگس"

❁❁❁

شاعر:

لاروی دنیمې شپې یم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځایه
بې خبره ورپسې یم
نه پیدا کوم دمه ځای ښکاري له ورایه
ستا کمال زما جمال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميين شوی يم پخپله په خپل ځان
لنډه لار دلته وصال دی
دحيوان چينه ده زړه دهر انسان
د نرگس سترگې حيرانې
سرگردانې په سراب د ائينه کې
اميدونه، ارزوگانې
قطرې اوښکې دي د دهر په چينه کې

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن مور

د کوچني اختر په مناسبت
دمیزان ۲ مه ۱۳۵۵ کال، کابل

زمانه شوله اخره
عجیبه خبرې اورم
د وطن مور ته یو چا داسې وویلې:
لاروی:
اې دوطن مورې!
په ما گرانې په زړه پورې!
زار قربان دې له میرو شه
دسپېرو شړو دښتو شه!
خو لعنت دې په بچو شه!

✽ ✽ ✽

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې دوطن مورې په ما گرانې!!
نن اختر دی، بختور دی
دا کميس دې پرون تور و
نن هم تور دی
خړ پرتوگ دې خيرې، خيرې
نوی نه شو،
خو! اختر دې مبارك شه
گرانې مورې!

❁❁❁

اې دوطن مورې!
ښه دی، ښه دی
چې پرتوگ دې خړ بخن دی
خيرې، خيرې
د هيچا نه پکاريږي
نه خرخيږي
ځکه ستا بچي ډير زښته نارينه دي
خرخوي د مور پرتوگ هم

❁❁❁

اې د وطن مورې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا بچی څنګه، بچی دي؟
انسان نه دی
دی پخپله هم هېڅکله،
ځان ته نه وايي "انسان" يم
کله وايي "زه مرغه يم"
بيا پيښې کړي دمرغانو
کله وايي "ځناور" يم
په ځلورو شي روان بيا

❁❁❁

اې د وطن مورې!
ستا بچی خو انسان نه دی
راته ووايه خپل راز اوس
تا راوړی دی له کومه؟
له کوم اصله، له کوم ذاته، له کوم نسله؟؟

❁❁❁

اې د وطن مورې!
راته ووايه خپل راز اوس
ته چې پېغله ښايسته وې
څه پسات درباندې وشو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دانگړ تر شا بېديا کې
ستا کوم غل د لارې مل شو؟
يا د شپې په تروږمۍ کې
څه بلا وه؟
په پالنگ دروختله

❁❁❁

ستا بچی وايي:
"ځناور يم" خو باچا د ځناورو
زه يم زمری په دې نړۍ تر ما اتل نشته،
بل په کابل نشته، بل په زابل نشته،
په رښتيا چې ځناور دی
خو باچا د ځناورو
بې کسانو، بې وزلانو ته شين پړانگ دی
غوښې خوري د کونډو رنډو يتيمانو
ماتوي ورور او تربور خپل
چې زور زيات ورباندې بر شي
نو گيدړ شي
چل وټی کړي
ځغلوي د کور چرگان بيا

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا عجیبه ځناور دی
ځکه هېڅ ځناور داسې کانې نه کا
چې قوي وي خپل خپلوان خوري
خپل همنوعي ناتوان خوري
بیا چې زور ورباندې بر شي
څوړ غوږونه لکه خر شي
ملا یې ماته،
ظلم او زور ته تسلیمېږي
استبداد ته غاړه زر ږدي
هم د ده له برکته
استبداد راپیدا کېږي
ساتل کېږي
هم بېداره، وفاداره
د قدرت درگاه ساتینه
د زړو جامو خاوند ته غاپي لاپي
❁❁❁

اې دوطن مورې!
راته ووایه خپل راز اوس!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان خو داسې نه وي

❁❁❁

کله وايي:
زه مارغه يم
جګ پروازی، لوړ همتی
ډېر نیکه زما عقاب د اريانا دی

❁❁❁

اې دوطن مورې!
خدای ته وګوره کيسه دې راته وکه!
چې مارغه ته څنګ واده شوې؟
څه در وشو؟
انسانان خو داسې نه کړي
هګۍ نشي اچولای

❁❁❁

خو دا څرنګه عقاب دی؟
بې غيرته؟
چې شاهين پرې رابنکاره شي
له اوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سر کوزی
د وښو لاندې پټېږي
سر په خاورو کې دننه
لکۍ پورته
دی عقاب نه دی، تېپوس دی
لټوي په ډېرانونو کې مردارې
گنده يې کړې شوديارې

✿✿✿

اې دوطن مورې!
په ما گرانې په زړه پورې!
دا بچی که ستا بچی وي
تف لعنت دې په دا هسې زيږېدو شه

✿✿✿

مور:
لارويه، زما زويه!
ځواني مرگ شې
گډې وډې نورې بس کړه!
تېپوسونه رانه مه کړه!
پېغله مسته بې خبره د دنيا وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا به گرځېدمه
ترڅو ناڅاپه لینگي مې په هوا شول
خبر نشوم څه راوشو...
اې زما نا اهله زویه!
څه تپوس کړې؟
دا زړې خبرې ولې یادوې ته؟
په پرهار باندې مې مالگې دوړوې ته
تېر وختونه خو تیر شوي
اوس ماښام دی
شپه نږدې ده
تیرې شوې زمانې څه پکارېږي؟
دا نن شپه راته بلا ده
د سبا ورځې ډارېږم

❁❁❁

په ما هر پسات چې کېږي
د شپې کېږي
وهل کېږم، تړل کېږم
په تورتم کې
چې سبا شي بیا خبر شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې بچو، خپلو بچو يمه تړلې
يوه بل نوي ميړه ته يې واده کړې
يو تربور يې دی شړلی
بل تربور ته يې ورکړې
په دې شانې خرڅوي ما
په ظالمو، مستبدو، زورورو
په بار، بارې ودوي ما
عمر تېر شو،
ناوېتوب مې نه ختمېږي
دا چې ته ورته تاريخ وای
څه بيان کړې؟
داسې وايې:
(يوه ناوې وه چې سل کرت واده شوه)
هغه زه يم،

❁ ❁ ❁

اوس نو وايه!
چې په زور ظلم واده شي
څو، څو واره
په جبري نکاح پالنگ ته رابنکل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا ورځ سره ډولۍ کې راوړل کېږي
بیا چې شپه شي توره شپه شي
په زوړ کټ کې تړل کېږي
وهل کېږي،
چې تا ولې بکارت نه دی ساتلی؟
اوس نو وایه!
د دې هسې مور اولاد به څه اولاد وي؟
زما لږ غوندې امید و
دا بچی به خدای رالوی کړي
سړیتوب به له چا زده کړي
دروند نظر به راته وکړي
ظالمان به رانه وشړي هر خواته
په خپل منځ کې به سره کېني
د انصاف او عدالت تړی به کېږدي
خو لا اوس هم
دوی بچي دي سړي نه شول
مور یې یوه: بېل بېل پلرونه
یو له بل سره دښمني کړي، تربګني کړي
دوی پخپله راولاړ شي
یو مېړه راته پیدا کړي زورور

(c) ketabton.com: The Digital Library

واك اختيار په لاس كې وركړي
بيا ژړا كړي واويلا كړي
ماته ناست وي
راته وايي:
چې دا پلار مو پلندر دی
په موږ ظلم او ناروا كړي
لارويه، زما زويه!
ښه په ياد مې هغه شپه ده
زه بېده وم
ناڅاپي په ما خورې شولې منګولې
څو له ځانه خبرېدمه
لاس او پښې مې وې تړلې
خوله مې بنده،
د قرنونو تجربه تكرارېدله
شومه غلې
ماوې وكړئ بچو وكړئ ، هر څه وكړئ!
لږ لږ، ورو ورو،
چې سبا سهار رڼا شوه
نو كتل مې
يو مېږه په كور كې ناست و

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدهیبتی

بد اشنا د تېر کلونو

دا خو هغه لیونی زما سردار و

چې له خدایه مرور و ، تل بندگانو ته په قار و

یوه شیبه یې ماته شا کړه مرور شو

لاړو کېناست چېرته غلی

په کلو، کلونو وروسته اوس و بیا یو ځل راغلی

زړه مې ووې: څه خبر یې، دغه زوړ اشنا چې بیا پټ پټ راغلی

کوم افت، کوم مصیبت یې دی لکۍ پورې تړلی

خو، بچو بد ذاتو ووې:

دا سړی نوی سړی دی

هغه نه دی

زمانه ده نوې شوې

پخوانۍ زمانې لاړې

بیا به هېڅکله را نشي

تېر وختونه، زور ظلمونه

نوی باب، نوی کتاب دی

نوی ژوند دی،

انقلاب دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سبا دنیا رڼا ده

تروږمۍ به نوره نه وي

❁❁❁

خو چې شپه شوله تورتم شو

بیا هم هغه ټکول وو راښکول وو

د قرنونو تجربه تکرارېدله

شومه غلې

څه موده لاتېره نه وه

چې زما بچي بد ذاتي

راته راغلل

په ژړا په واویلا شول

چې دا نوی پلار تر نورو هم ظالم دی

هم وهل، هم ټکول کړي

هم وژل کړي

***

اې زما کمبخته زویه! لارویه!

دا زړې خبرې ولې یادوې ته

په پرهار باندې مې مالګې دوړوې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېر وخت رایادول څه پکارېږي؟

دا نن شپه راته بلا ده

له سبا ورځې ډارېږم

چې به کله ما ترې څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

یچ مــوجی از کنـاراین محـیط اگـاه نیســت
من زخـود بیـرون روم تا ساحلـی پیــدا کـنم
"بېدل"

د کـونړ سینـد

اې زما د زړه دریابه!...

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

دا منظومه د ازاد شعر په بڼه په کال ۱۳۵۵ دعقرب په ۲۱ مه، د جمعې د ورځې په ۱۲ بجو د پشد جالې په غاړه شروع شوه. زه هلته د استاد"حبيبي" په ملگرتيا له يوه رسمي هئيت سره تللى وم او د سيد جمال الدين افغاني د زيږېدو د ځاى پوښتنې مو کولې.

استاد حبيبي له هئيت سره پشد ته پورې ووت او په زيارتونو گرځيده او دعا يې کوله چې که خداى(ج) د هغو زيارتونو له برکته ورته د سيد او هغه د پلار د زيږېدو او استوگنې ځاى ور وښايي، مگر څرنگه چې ما د کونړ سيدان پېژندل، د هغوى د پلرونو او نيکونو له کراماتو څخه خبروم او ښه پوهېدم چې هغوى به د استاد حبيبي دعا هيڅ قبوله نه کړي، نو ځکه په زيارتونو پسې لاړ نه شوم.

د جالې په غاړه دهغوى په انتظار کښېناستم او د کونړ سيند په تماشه شوم.

رښتيا هم د کونړ زيارتونو استاد حبيبي ته هېڅ ځواب ونه وايه، مگر د کونړ سيند زما سره خبرې وکړې او له هغو خبرو څخه دا منظومه جوړه شوه، بيا دا د ازاد شعر منظومه ښاغلي بينوا ته اهدا شوه، بيا يو کال وروسته په جلال اباد کې د د لوې مياشت وه، د پلار په اشاره او توصيه دغه اوږده منظومه څه لنډه شوه او په دوه سوه اته اويا بيتو کې يې دمثنوي بڼه پيدا کړه.

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دکونړ سیند" د ازاد شعر بڼه

داسې وه:

بینوا ته اهدا

❁ ❁ ❁

که دې راکړه شرابونه دریابونه
په کاسو د اسمانونو
په سرو وینو د شفق رنګ
که نشه شوم، لیونی شوم
نو کیسه به درته وکړمه ستا خپله، زما خپله

❁ ❁ ❁

ته با درده بینوا یې
د پښتو ژبې باچا یې
خدای دې ډوب کړه
ستا سندره مې په غوږ کې انګازه کړي
ښه سندره د ځوانۍ ده
ښه پیغام د زلمیتوب دی
تاویلې: "غلی غلی انقلاب دی، بدلوي د زمانې رنګ"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا رازونه، دا خيالونه
ځاځکي، ځاځکي تويېدل د زړه پياله کې
بيا پياله شوله لبرېزه
بيا درياب شو
دا زما د زړه درياب شو
در روان شو...
خدای دې ډوب که

✵✵✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــلار ته

(دوهمه بڼه)

۱- پــلاره! تـــاوې: "ستـــا اشعـــار ډك لـــه پيغامـــه
خـــــوازاد دي، تڼـــــگ ټکـــــور دې بـــــې مقامـــــه
۲- لــږ يــې پــوخ کــړه، لــږ يــې وزن کــړه تمــامه
نـــو بـــه هلـــه ستـــا خبـــره نـــه وي خامـــه))

❁❁❁

۳- نـو د (زړه درياب)) مـې بيـا منبـع تـه ستون کـړو
خپـل داستـــان مـــې لـــر و بـــر دلتـــه مـوزون کــړو
۴- بيـــا يـــې واوره لـــه اغـــازه تـــر انجامـــه
در تـــه ښـــکاري اوس تمـــام کـــه نـــا تمامـــه؟

جلال اباد، د دلوې دوولسمه
کال (۱۳۵٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکونړ پر سیند تقریظ

د پلار جوابیه پیغام

گـــرت آیـــد یکـــی جـــویی روان پیـــش
مـــــدد بخشـــــش زاب دیـــــده خـــــویش

❁❁❁

چې دخـولې هـم د بابا جـي وځـي اواز دی
نـــوم دیـــو وینـــا خبـــرې، د بـــل ســـاز دی

دوینـــا مطلـــب: خبـــر، هـــدف، پیغـــام دی
موسیقـــــي واړه آهنـــــگ تـــــال او مقـــــام دی

چې یــو ځــای سره هــم وزن هــم پیــام شــي،
شعر یې نوم شي چــې مــوزن د چــا کــلام شــي

هـــر پیـــام خـــو پـــه مثـــال وي د شرابـــو
او وینـــا وي لکـــه جـــام د مـــــۍ نابـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــې شراب يـــې وي رنـــه پيـــاله خيـرنـــه
د ســاقي بــه يــې څــوك ونــه كــړي ستـاينــه

كــه دې مـــی وي ډېـــر رنـــه نشـــه يـــې ډېـــره
خـــو د لـوښـــي صفـايـــي دې نـه كـــړې هيـــره

وسيـــله غـايـــه بېـــل نـــه دي يـــو تـــر بلـــه
واســـطه لا څـــــوك پيـــــام ګڼـــــي پخپـلـــــه

ستا خـو دا شـراب ډېـر ښه دي هـم يـې جام ښـه
هـــم وينـــا دې ده مـوزونـــه هـــم پيـــام ښـــه

سيد شمس الدين " مجروح"
جلال اباد
دلو- ۱۸مه ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۵- دکــونړ ازاده سیــنده! مســت خــراب یـــې
ناپایـــاب لکـــه زمـــا دزړه دریـــاب یـــې

٦- نه دمـه کـړې، نـه دریـږې، نـه ارام کـړې
نه دې شاته، نـه دې خـواتـه نظـر پـام کـړې

۷- هــی بهیــږې شــور ماشــور کــړې تـر ابـده
مـــا ورا ددې دنیـــا لـــه بنـــه او بـــده

۸- هــی روان یــې درومــې درومې تــل ترتلـه
ابـــدي ســـدره وایـــې خـــوږه خپـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۹- زه راځمـــه د پاميـــر لـــه هســـك ســـواده
د پـريانــــو، د دېـوانــــو لـــــه هېــــواده

۱۰- دغــه ســيمه زمــا سيمـــه لـــه مـــا ښـــاده
دا دنيـــا زمـــا دنيـــا، پـــه مـــا ابـــاده

۱۱- دا ستـا نـونـه دمـرګ ژونـد راسـره روان دي
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون، دهـــر زمـــان دي

۱۲- زه يـــې وړمـــه تـــل ترتـلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر کـــــې ډوبـومـــــه هلتـــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۱۳- اې زمـــا د زړه دریابـــه نـــا ارامـــه!
دابـــد پـــه لـــوري درومـــې بـــې انجامـــه

۱۴- هـــی روان یې تـه خپې، ځپې داســتان یــې
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون د هـــر زمـــان یــې

۱۵- ســتا ساحل کــې کــړې مـا ډېـرې خاپـــوړې
کلاګـــی د شـــګو مـــا کـــړې ډېـــرې جـــوړې

۱۶- ســـتا پـــه غـــاړه مـــا وهلـــي ډېـــر دانګـونـــه
مـــا پـــه خـــوب همـیش لیـــدلي ســـتا موجـــونه

۱۷- ســـتا بهـیر تـــه مـــا کتلـــي پـــه وار وارې
ســـتا ګـــودر ځـــای د دیـــدار و د دلـــداری

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- څـــه مـــوده وم ســـتا نـــه لـــرې پرېـوتلـــی
طالبـــــــی پســـــــې وم دورې، دورې تللـــــــی

۱۹- د ســـــیندونو، دریابـونــــو پــــورې غــــاړه
مـــــا ملکـونــــــه، هېـوادونـــــه ولیــــــد واړه

۲۰- شاګــــردي مــــې دېــــره وکــــړه دپـوهانــــو
د فـــــــرنګ د استادانــــــو، عالمـانـــــــو

۲۱- اوس لـه دېـرې مـودې وروسـته خپـل دیـار تــه
یــم راغــلی ســتا ســاحــل تـــه، ســتا دیــدار تــه

۲۲- خوګومان مـې هـر ګــز نـه شي چـې بـه تېـرې
دا مـــودې، مـــودې کلـــونه دومـــره ډېـــرې

۲۳- ځکـه سـتا جهـان ثابـت، هــر څــه ثابـت دي
ځنـګل،غـــرونه هـــم پـــه هغـــه شـــان ســاکت دي

۲۴- تــه هــم هاغــه شـان روان یـې پــه بــې لارې
کلـــه کـــوږ ځـــې، کلـــه ســـم، کلـــه پـــه قـــار یـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- کله چوپ شې غلی غلی خپل ځان خپـور کـړې
کلـــه کـــاږ بانـــدې ورخيـــږې شورماشـــور کـــړې

۲٦- دايمـــي سنـــدره وايــــې پـــروا نـــه کـــړې
که څوك غوږ ږدي که يـې نـه ږدي سـودا نـه کـړې

۲۷- هـــر طـــرف تـــه يـــې روان بـــې التفـــا تـــه
نـــه نظـــر کـــوې وخـــواته، نـــه دې شاتـــه

۲۸- هـی روان يـې درومـې، درومـــې تـل ترتلـه
ابـــدي سنـــدره وايـــــې خـــوږه خپـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لرغونو افسانو
قهرمان

۲۹- هلتــه وړانـدې سـتا تـر څنګـه يـو بزګــر دی
پخــــوانی زړې جــــامې پــــټکی پــــه سر دی

۳۰- هـــم ترمخـــه يـــې قـــدم، قـــدم روان دي
پخـوانــــــي زاړه،زاړه ډنګـــــــر غـوايــــــان دي

۳۱- پــه څــادر يـــې مـــلا تړلـــې ګـــرځېده کـــا
دپټکـــــي شمـــــله يـــې شـــاته رپېـــــده کــــا

۳۲- پخوا ځغاست دی خپل پټي کې په ماله سپور
اوس هـم ګـرځي، دا يـې ژونـد دی دا يـې زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- کـــه لرغـــونی قهـــرمان دافســـانودی
مـــرگ یـــې نشتـــه پرښـــته د اسمانـــو دی

۳۴- داسـمان پـه شنـو دښـتو کـې ځغلـوي تـل
عـــراده د لمـــر ځـــلانده چـــلوي تـــل

۳۵- دا جهان چـې ابـدي دی حـال ویجاړ کلـك
داد غـــوایو پـــه ښکـــرو دی ولاړ کلـــك

۳٦- دی ثابـت، عـالم ثابـت هـر څـه ثابـت دي
دی سـاکت، جهان سـاکت هـر څـه سـاکت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قیامت استازی

۳۷- هلتــه پــورې غــاړه پــروت و یــو لــوی کلــی
اوس هــم پــروت دی په شــنو ونــو کــې پټ غـلی

۳۸- هــم تــر شــا یـــې هدیـــره وه شـــړ ډاگـونــه
اوس هـــم هغـــه هـــدیره شـــته هغـــه غـرونـــه

۳۹- دازل بانگـــــي لگیـــا هلتــــه اذان کــــړي
ابــــدي ناشـــنا پیغام،اشـــنا بیـــان کــــړي

۴۰- ســـپوغپلې اوس هـــم غاپـــي تـــر ابـــده
مـــاورا د مـــرگ او ژونـــد لـــه بنـــه او بـــده

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۱- پـورې غـاړه سپین جــومات لـوی چنـاران دي
هلتــه ناســت د کلـــي خلـــك چــوپ حیـــران دي

۴۲- یـــو مـــلا هلتـــــه ولاړ دی هیبـــــت ناکـــــه
ســـپینه پگـــــه، اوږده ږیـــــره، جامـــــه پاکـــــه

۴۳- ننـــدارې د بـــل جهـــان خلکـــو تـــه ښـــایي
دا استـــــازی د قیـــــامت ټولـــــو تـــــه وایـــــي

۴۴- د دنیــا زحمــت تــرې سـپك دی لــه حبابــه
کــه خبـــر شـــې دخپـــل قبـــر لـــه عذابـــه

۴۵- ســـتا دپـــاره لمبـــه شـــوي دي اورونـــــه
سورانـــــگار، سرې سکروټـــــــې تنـــــــورونه

۴۶- لړمـــان یـــې ملکـــان دي حـاکمـــان دي
نورمـــــاران پهـــــره داران تحصـــــیلداران دي

۴۷- لار دې نشـــته بلـــه چـــاره هـــیڅ نـــه مـــومې
گـــوره نـــن دی کـــه سبـــا تـــه بـــه وردرومـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۸- دا دنیـــا فانـــــي سرای دی ورتـــه شــــاکړه
دا ژونــدون نــن او سبـــا دی ځـــان فنـــا کـــړه

۴۹- دا ژوند هېڅ، عزت يې هېڅ مال او دولت هېڅ
زحمـت هېڅ، محنت يې هېڅ، زيـان او ذلـت هېڅ
۵۰- وخـــت اخـــره زمـــانه قيـــامت نـــږدې دی
د محشـــــر د گيـــــرو دار ســــــاعت نـــږدې دی

۵۱- د دنيـــا مـــال پايښــت نــه لـــري هېچـــا تـــه
گــــوره ونـــه کـــړې اميـــد نـــن او ســـبا تـــه

۵۲- دا خــــبرې پــــه پېــــړو پېــــړو قرنونــــو
خلـــك اوري چـــوپ د زړونـــو پــــه غــــوږونو

۵۳- پــــرون ناســــت و دا کيســـــه يـــــې اورېدلــــه
نـن هـم ناست دی هـم بـه ناسـت وي تـل ترتله

۵۴- زه هـــم وايـــم دغـــه زوړ داســـتان رښــتيا دی
ځکـــه دغـــه کـــوم جهـــان چـــې د مـــلا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۵- دا دنیـــا چـــې دحاکـــم ده د ســـردار ده
د بـــادار ده، د ســـرکار، د فرمـــاندار ده

۵٦- دا دنیـــا کنـــډو، کنـــډو اخـــر ورانېـــږي
بـــل جهـــان د بـــل انســـان بـــه تـــرې جـــوړېږي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازلي گناهگار

۵۷- هلته دورې پاس په پوله يــو ځــوان ښــکاري
کــوټوالـــــي ورسره پـــــه لارې روان ښـــــکاري

۵۸- پـــــه وهـــــلو، ټکـولـــــو، ټېـــــل وهلـــــو
سينـــده! ســـتا تـــر خنـــگ و روان پـــه لاره تللـــو

۵۹- دی پـــرون هـــم ځغلېـــده نـــن هـــم ځغلېـــږي
دی پـــرون وهـــل کېـــده، نـــن وهـــل کېـــږي

۶۰- ســـتا جهـــان ثابـــت جهـــان دی بـــې تغيـــره
بـــې انصافـــه، بـــې وجـــدانه، بـــې ضميـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۱- گناهگـــار تـــل گناهگـــار وي تـــر قيامتـــه
د عــــــذاب ملكــــه تــــل پــــرې مسلطــــه

۶۲- كلـــه اورم ځينــــې خلـــك بيـــا دروغ واى
چـــې دنيـــا پـــه يـــو حـــال نـــه ده اونـــه پـــاى

۶۳- مظلومـــان را پـــه قـــاريږي انقـــلاب كـــړي
د ظالمــــو، مستــــبدو ســــره حســــاب كـــړي

۶۴- دا ټول دروغ دي دا خطا ده ټـول هـزيان دي
ستا جهـان بـل شـان جهـان ثابـت جهـان دی

۶۵- تل ثابت دي، تـل سـاكن دي پـه يـو حـال دي
بـــې تغييــــره، بــــې تبـديلـــه، بـــې زوال دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خندا سیلاب

٦٦- دپـرون پــه شـان دا اوس هــم ســتا پـه غــاړه
د هیـــواد کـوچنیـــان لـوبیـــږي همــــه واړه

٦٧- پــه پستـــو بخملـــي شګـــو کــړي دانګـونــه
دمرغـــو پـــه شـــان وهـــي وزر څـانګـونـــه

٦٨- یــوه وړه جینـــۍ ســا نیـولـــې بیـــر ســـرې
ســـور کمـیس، څېـــرې ګــریوان سـترګې چغــرې

٦٩- خانـدي خانـدي پـــه مـــوړه بانـــدې دپـاســه
پـــه ځـــان شګــــې بـــادوي پـــه دواړه لاســـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۰- ځواب نه وايي چې هر څو ترې نه سوال کړم
خـاندي، خـاندي چــې پوښتنــه د احــوال کــړم

۷۱- دا خنـدا نــه ده تـوپـان دی کــه سيـلاب دی
لــــوی محشـــــر دی، زلـزلـــــه ده انقـــلاب دی

۷۲- پـاس اسمـــان کـــې مـــوکل ملـك حيـــران دی
هلتــه ناسـت دی پـټ د ځـان سـره گــويان دی

۷۳- مـــا خـــو دلتـــه خنـدا نـــه وه پيـــدا کـــړې
داد کـومـــــــه ده راغـــــــلې چـــــــا راوړې؟؟

۷۴- اې وړې جيـــنۍ تـــه څـــرنگ يـــې خنـدانـــه
پـــه رښـــتيا چـــې تـــه وړه يـــې تـــه نـادانـــه

۷۵- ولـې؟ خـاندې اې دلبـرې بس کـه بس کـه!
خـدای تـه گـوره د زړه سـرې بس کـه بس کـه!

۷٦- خبــر نــه يــې ســتا وطــن دی دغــم ځـالــه
يــو قهـار حــاکم هميــش پــرې ناســت برحـالــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۷- دا ستـــا ملــك دغضـــب ملـــك دی پرېشـــانه
ســـتا د ملـــك خـــاوند قـارندوكـــی دی بېشانـــه

۷۸- اې زمـــــا د زړه دریابـــــه دا سیـــــلاب دی
دا خنـــــدا نـــــه ده تـــــوپان دی انقـــلاب دی

۷۹- زه لاهـــو شـــوم ستـــا څپـــې شـــوې پـــه ماتېـــرې
افســـانې د سیـــاست شـــــوې رانـــــه هېـــرې

۸۰- دا خنـــدا عجیـــبه رازدی تفسیـــر غـــواړي
دا خنـــدا پرېشـــان خـــوب دی تعبیـــر غـــواړي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۸۱- زه راځمـــه د پاميـــر لـــه هســـك ســـواده
دپريانـــــو دديوانـــــو لـــــه هېـــــواده

۸۲- داستانـــونه دمـــرگ ژونـــد راســـره روان دي
هـــم د نـــن، هـــم د پـــرون، د هـــر زمـــان دي

۸۳- زه يـــې وږمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر کـــــې ډوبومـــــه هلتـــــه دورې

۸۴- دا خندا خـوب او خيـال نـه دی حقيقـت دی
دا خنـــدا ســـاده پيغـــام د طبيعـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸۵- دا چــې تــه زمــا بهیــر کــې دوام وینــې
دې جهــان کــې ابــدي شــان قــوام وینــې

۸٦- دغـه خــوب دې تعبیــر غــواړي دز ړه ســره
دغـــه خیـــال دې افسانـــه ده ســـرا ســـره

۸۷- زه یــې وړمــه تــل ترتلــه پــه دا لــوري
سمنـــدر کـــې ډوبومـــه هلتـــه دورې

۸۸- دا خنـــدا زمـــا خنـــدا پـــر مـــا خنـــدا ده
مسخـــره ستـــا دخـويونـــو پـــه دنیـــا ده

۸۹- دا خنـــدا ده بـس یواځـــې یـــوه خنـــدا ده
د جهـــان او د ژونـــدون همـــدا مانـــا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۹۰- اې زمـــا د زړه دریابـــه راتـــه وایـــه
ستا په غاړه یـو انسـان پـروت دی بې ځایـه

۹۱- پـه دې سیمـه کـې میشته لـه ډېره وختـه
پـه تـن لـوخ پـه ګېـډه وږی تـل بدبختـه

۹۲- پـــه دې وږې تشـــه ګېـــډه ناتـوانـــه
ښـــخ ویـــده دی کـــړي خـــوبونه پرېشـــانه

۹۳- دا انسان څه شان انسان څه یې راحـت دی
دا خـوبـــونه تعبیرغـــواړي لـــوی زحمـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴- مـــا ملکونـــه هېوادونـــه ډېـــر لیـدلـــي
هنګامـــــې دانقـــــلاب مـــــې اورېدلـــــي

۹۵- هلتــه دورې چـــې دنیـــا بیـــا رڼـا کېـــږي
ا، چـــې لمـــر ځـــي سمنـــدر کـــې پنـاه کېـږي

۹٦- هلتــه شــور دی غلغلـې دي کــوم توپـان دی
یـــو جـاکـــړ تـــرې هیبـــت ناکـــه را روان دی

۹۷- دا توپـان شي لـوی لـوی غـــرونه لـړزولای
شي سینـــــــدونه، دریـابـونـــــــه وچـــــــولای

۹۸- هم داور پـه شـان لمبـې کـوي سیځـل کـړي
هـــم ګـــرداب دی ښکتـــه، ښـکته ډوبـول کـړي

۹۹- راروان دغــه ســېلاب دی پـــه دې لـــوري
غـرهـــــار یـــې همـــــدا اوس اورم لـــــه دورې

۱۰۰- دا انسان چې دلته پـروت دی ستا پـه غاړه
خبـــــر نـــه دی لـــه ســـیلابه کـــور ویجـــاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰۱- ځـم ورځم ورته به غږ کړم چې بېـدا ر شي
دعـــالم لـــه ټيـــټ او پاســـه خبـــر دار شـــي

۱۰۲- يـا بـه دی اخـر خـبر شي لـه خپـل ځــانه
يـا بــه مــا هــم ځــان سره ورك كـړي لـه جهانـه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۱۰۳- ويل کېږي که ترخې، ترخې خبرې
يا خبرې وي خوږې لکه شکرې

۱۰۴- خو بيا هم خوشې خبرې دي خبرې
افسانې خوشې کيسې دي او منترې

۱۰۵- انقلاب نه هم کيسه داستان جوړېږي
مخلوقات په دې کيسو باندې بدلېږي

۱۰٦- که د بل جهان ماران او لړمان دي
روزل شوي په نهادکې دانسان دي

۱۰۷- لا شعور له ترورږمو راپورته کېږي
داستانونه افسانې ترېنه جوړېږي

۱۰۸- زه يې راوړم دهسکو غرو له رمز اباده
د پريانو د ديوانو له هېواده

۱۰۹- بيا يې ورمه تل ترتله په دا لوري
سمندر کې ډوبومه هلته دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتيان او دوزخيان

۱۱۰- دې هېــواد زوړ دورانـونــه ډېـر ليـدلــي
داســتانونـــــه يـــــې بېشمـــــاره اورېدلـــــي

۱۱۱- لــه لښکــي نــه عجيبــه خلــك راغلــي
پــه دې غــاړه خپــاره شــوي پورتــه تللــي

۱۱۲- دوی راوړل رسالتــونـــــه درمنـدونـــــــه
پــه ښـاخــو ښـاخــو شپــندل دوی پيغامــونه

۱۱۳- پــه درو، پــه ســردرو، بانــډو دېــرو کــې
هــم پــه غــرو رغــو، پــه کليــو هــدېرو کــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- پيغامـونه مفـت وړيـا ويشـل کېـدل تـل
خـــو کنـــدوان بـه هـــم د خلکـــو تشېـــدل تـــل

۱۱۵- ددې ستـــرو پيغـــامو ډگـــر تـــه تللـــي
ډېـــر چرگانـــو خپـــل سرونـــه دي بايللـــي

۱۱٦- ډېر غـوايانـو خپـل ځـانونه قتـلان کـړي
ډېـــر پســـونو خپلـــې غـوښـــې قـــربان کـــړي

۱۱۷- سپيـــن خـــادري اوږد ږيـري ملايـــان وو
دا غـــټ خيټـــي او غـــټ پگـــي جنتيـــان وو

۱۱۸- هـــم پـی مخـــي طالبـــان لکـــه غلمـــان وو
ډلـــې ډلـــې بـــه پـــه دوی پســـې روان وو

۱۱۹- وعظ نصيحـت امـر معـروف و پـه کمبختـــو
گمـراهـــان بـــه سمېـــدل پـــه سمـــو لښتـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۰- بیـا بـه لـوېې لـویې ډلـې وې د چڼـو
تـا بـه وې لکـه سیلـونـه د چڼچڼـو

۱۲۱- پـه فصلونو درمنـدو بـه شـو ورخـوشي
ټولـول بـه یـې غنـم، جـوار، اور بشـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عذاب پرښتې

۲۲۲- یووخت راغی را پیـدا لـوی لـوی پیـران شـول
دا عجــــاز د کـراماتــــو خــــاوندان شــــول

۲۲۳- ورمعلــوم ډېـر، ډېـر رمـزونــه پــټ پنهــان وو
پیغـامـونـــــه ورســـــــره د بــــــل جهــــــان وو

۱۲۴- پـــه اسـونـــو بـــه سپـــاره وو پادشـاهـــان وو
مـریــــــدان لښکـــــــر، لښکـــــــر پســـــې روان وو

۱۲۵- د ذکـرونـــــو، تکبیـرونـــــو غـرهــــــار وو
د حلـــــوا د پـولاونـــــو خــــوان تیــــار وو

۱۲٦- ســاز ســرود، مینــه مستـــي لــویه گنــاه وه
هـــم حـرامـــه وه، خنـــدا وه کـــه نخـــا وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- بیا به ځینې ځینــې خلك گمراهــان شـول
ځینـــې نـــور بـــه لا بدتـــره کافـــران شـــول

۱۲۸- دکافـــرو د بـــې دینـــو مـــرگ روا شـــو
د گمـراهـــو کـــور بـــه وران مـــال بـــه تـــالا شـــو

۱۲۹- داپیـــران، خـدمتـــگاران لـــوی دمحشـــر وو
دعـــــــــذاب د ملایکـــــــــو اشرگـــــــــر وو

۱۳۰- گمراهانـــو پـــه دې ژونـــد عـــذاب لیدلـــو
د عـــــــذاب د پرښتـــــــو بـــــار سپکېدلـــــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو داستان

((سمندر)) د لمبې غېږ کې

۱۳۱- گـوره گـوره زمـا خـوا تـه پـه دې لـوري
کنډوالـې کنـډرې ښـکاري هلتـه دورې

۱۳۲- دغـه ځـای یـوه کـلا کـور د بزگـر و
یـوه یـې ښځه ډېر کوچنیـان خـاورې پـه سـر و

۱۳۳- ډوډی کمـه، زمـکه کمـه حاصـل کـم و
د وړو د وړې گېـډې ورسـره غـم و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- یــو صــفت بــد پیــدا کـــړی دې انســـان و
یــــو عـــادت بـــد اخیســــتی دې دهقــــان و

۱۳۵- دلــوی پیــر مسلــم حـــق ســودا یــې نــه کـړه
د لنگـــــر د شکـــرانې پـــروا یـــې نـــه کـــړه

۱۳۶- پیر ته یې نه وروړې دانــې نه چــرگ چــرگوړي
نـــه هگـــۍ پخـــې او مـــې، زرکـــې سیســـوړي

۱۳۷- پیــــر خپــــه و مریــــدان ورتــــه پــــه قــــاروو
هلتـــه ناســـت دکـــوم فـــرصت پـــه انتظــــار وو

۱۳۸- دا ســړی خــوارې مشهــور کــړو هــرې خــواتــه
چـــې ممســـك دی، وهـابـــي دی دا بـــد ذاتــــه

۱۳۹- مـریدانـــو پســـې نـــوره کـــړه لا زیاتـــه
چـــې خالـــي نــه دی ســړی لـــه هـــر پساتـــه

۱۴۰- دا سـړی خـوار یې مشهور کـړو چـې بـد کـار دی
لـــوی مفســـد دی، هـــم ســـود خـــوره زنـــا کـــار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- ترڅــو ټــول د سيمــې خــلك شــولو بېــزاره
ګواښــېدل ټــول خوټکېــدل ورتــه لــه قــاره

۱۴۲- بلــه ورځ، ورځ دجمعــې ميــاشت دبــرات وه
دتمـــام وګـــړو غونـــډه پـــه جومـــات وه

۱۴۳- چې لمــونځ خــلاص شــو يــو ناڅاپــه دربهار شــو
د ذکرونـــــو، تکبيرونـــــو غرهـــــار شـــــو

۱۴۴- مريـــدانو لښـــکر وکـــړو لـــه يـــو ســـره
لاړل تـــاو شـــول لـــه کـــلا نـــه نـــا بيـــره

۱۴۵- مـــريدان لکـــه پړانـــګان هـــدف يـــې ښـــکار و
د ذکرونـــــو، تکبيرونـــــو غرهـــــار و

۱۴٦- چـې کتــل خلکــو پــه دې طـرف دې لــور تــه
يـــو ناڅاپـــه لـــه کـــلا شـــوې لمبـــې پورتـــه

۱۴۷- کـوچنيـــان، ښځـــې وو پـــه دغـــه ورځ وتلـــې
چېرتـــه تللـــې، پنهـــان شـــوي تښتېدلـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۸- خـــړ بزگـــر غـــریب پـــه دغـــه ورځ بیمـــار و
پـــروت پـــه کـــټ کـــې ناتـوانـــه هغـــه خـــوار و

۱۴۹- هلتـــه پـــروت و بـــې درملـــه بـــې درمانـــه
خـوځېـــدی لـــه ځایـــه نـــه شـــو ناتـوانـــه

۱۵۰- ځـولـــه ځانـــه خبـــرېده شیبـــې وې تېـــرې
ســـرې لمبـــې د اور لمبـــې شـــوې تـــرې چاپېـــرې

۱۵۱- دی راپاڅیـــده لـــه کټـــه هـــك حیـــران شـــو
هلتـــه ودرېـــد څـوراتـــاو تـــرې سورنیـــران شـــو

۱۵۲- مخلـــوقات یـــې وو راغلـــي` تماشـــې تـــه
دی ولاړ و هـــی کتـــل یـــې ســـرې لمبـــې تـــه

۱۵۳- دلمبـــــې عجـــب رفتـــــار و تللـــــه تللـــــه
هـــا بزگـــر تـــه پـــه نخـــرو، نخـــرو ورتللـــه

۱۵۴- شیـــن زړوکـــی یـــې پـــه ســـر د لـوگـــي شـین و
ســـره لمنـــه، ســـره خـولگـــۍ، تنـــدی یـــې سپیـــن و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۵- لمــبه لاړلــه خپــره دده پــه پښــو شــوه
بیــا پښــې یــې دده ښــکل کــړې پــه زارو شــوه

۱۵٦- بیــا لمبــه شــوه پــه نخــرو نخــرو ور پــورتــه
شیــن پــوړنــی پــه ده خپــور کــړو دده لــور تــه

۱۵۷- ورتــه غــاړه پــه غــړی شــوه دا مجنونــه
تــرې چاپیــر شــول د لمبــې سره مړندونــه

۱۵۸- بیــا د شــین لــوګــي د شــنه زړوکــي لانــدې
سرې لمبــې ده تــه خــوله ورکــړه وړانــدې وړانــدې

۱۵۹- ســره خــولګــۍ تــوده خولګــۍ وه ګرمــه ګرمــه
پاکــه پاکــه ښــه ځــلانده نــرمــه نــرمــه

۱٦۰- مخلــوقاتــو تمــاشــه کــړه سورنیــران و
ده دخلکــو تمــاشــه کــړه هــك حیــران و

۱٦۱- بیــا شــو ښکتــه د لمبــې پــه غیږ کــې پریــووت
د ناشــنا ســوزو ګــوداز پــه دردو کیــووت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۲- دا دمهـــــر او مینــــــې تـــــږی نـــــا قـــــراره
د لمبـــــې پـــــه غېـــــږ کـــــې واوښـــــت څوڅـــــو واره

۱٦۳- تـرڅـــو خـــاورې شوايـــرې شـــو نـــو ارام شـــو
يـــو داستـــان د ژونـــد او مـــرگ هســـې تمـــام شـــو

۱٦۴- مريـــدانو ووې: توبـــې خلکـــو تـــوبې کـــړئ
عبـــرت واخلـــئ! د صـــلوات جگـــې نـــارې کـــړئ

۱٦۵- د ســـود خـــورو پيـــر رټلـــو داپايـــان شـــي
د دوزخ اور کـــــې ستـــــي پـــــه دې جهـــــان شـــي

۱٦٦- لارويـــه! پـــوه شـــوې څـــوك دغـــه بزگـــر و؟
يـــــــو موجـــــــود افسانـــــــوي و سمنـــــــــدر و

۱٦۷- اور نه زيږي، اور کې ژوند کړي، ژوند يې اور دی
سرکـــــوټی ســـــره گـــــلان بـــــاغ يـــــې سمســـــور دی

۱٦۸- معشـوقـــه يـــې ســـره لمبـــه ډکـــه لـــه نـــازه
د فنـــا او لـــه مرگـــې نـــه دی بـــې نيـــازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶۹- ددې شنـــې ځمکـــې بچـــی دی نافـرمانـــه
لـــه دې شنـــې ځمکـــې رازیـــږي جاویـدانـــه

۱۷۰- خـاورې کیـږي، ایـرې کیـږي ځـو ځـو ځله
لـــه ایـــرو راپـورتـــه کیـــږي بیـــا هـــر کلـــه

۱۷۱- بیـا کـرل کـړي بیـا رېبـل کـړي تـل ترتلـه
ابـــدي سنـــدره وایـــي خـــوږه خپلـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي پیامبران

۱۷۲- پــه دې غـاړو نــن پــرون نـور څــوك روان وو
ډېــــر بـــادرده ننګیالـــي زلمـــي ځوانـــان وو

۱۷۳- ښـــورول یـــې ســـره ځـلانـــده بیرغـونـــه
ورســـــــره وو شعارونــــــــه، پیغـامـونــــــــه

۱۷۴- وې: موږ خلك یو، خلك زموږ دي اعتصاب کـړو
مـــوږ راغلـــي دکـــار ګـــرو انقـــلاب کـــړو

۱۷۵- دا ځوانان زلمي خپاره چـې پـه دې خـواشــول
تمـــــې تمـــــې امیدونـــــه راپیـــــدا شــــول

۱۷۶- خلکــو ویلــې: دوی بـادرده پــوه ځـوانــان دي
پیغـامـونـــه یـــې هـــم ځـــوان د بـــل دوران دي

۱۷۷- نـوربنتـیا بـه شــور ماشــور ګـډ د ځـوانۍ کـړي
بتخـانـــې بـــه ړنګـــې پخـوانــــۍ کـــړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۸- دې ځوانانـــو ســـره نـــوي شـــان الفـــاظ وو
بـــــې شمـــــاره شعارونــــه پــــه بــــل راز وو

۱۷۹- خـــو بيـــا هـــم زړې ســـندرې دوی ويلـــې
هـــــم هغــــه زړې خبـــــرې يــــــې ويلـــــې

۱۸۰- پــه رښتــيا چـــې دې زلمـــو ظاهـــر ځوانـانو
څــــه پېښــــې تقليــــد کــــاوه د انسانانــــو

۱۸۱- دغــه ځـــوان لکـــه توتـــي غـــوندې گويـان و
ښــــه ښايســــت رنگيــــن الفـــاظ دده بيـــان و

۱۸۲- الفـــاظ نـــوي خـــو معنـــی هېـــڅ پکـــې نـــه وه
اشــــکال نــــوي محتــــوا هېــــڅ پکــــې نــــه وه

۱۸۳- دوی وې: هـر څـه نـوي نـوي اوس راوړو مـوږ
پــــه زړو عنعنــــو ځــــان نــــه خبــــروو مــــوږ

۱۸۴- مــا ويلــې: اې بــې فکــره! بــې شعــوره
اې د عقـــل و سرېتـــوب دښمـــن تــــر بــــوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸۵- پـــه زړو کیســـو چـــې نشـــي پوهېـــدلای
نـــو د زوړ نـــوي تـوپيـــر نشـــي کـــولای

۱۸۶- نــو دا ځکــه د تـوتــي پــه شــان لگیــا یــې
زوړ بیـــان کـــړې نـــوي ورتـــه وایـــې

۱۸۷- تـه خــو وایــې: د پیــشرفت دښـمن دهقــان دی
د کـارگـــــرو انقـــــلاب رښتیـــــا عصـــــیان دی

۱۸۸- د پــرون واعــظ خـــو هـــم دا شـــان نظـــر و
دا بزگـــر جاهـــل بزگـــر دیـــن تـــه خطـــر و

۱۸۹- دې ســـړي تـــه پرونـــي واعـــظ ویلـــې:
تـــه ناپـوهـــه، تـــه امـــي یـــې، تـــه جاهلـــې

۱۹۰- د امـــام بیـــان قبـــول کـــړه مسلمـــان شـــه
ځـــه پـــه پټـــو سترگـــو مـــا پســـې روان شـــه

۱۹۱- ننـــی واعـــظ اوس وایـــي: ورکـــه ایستـــه!
مـرتجـــــــع ایډیالســـــــته، فیـوډالســـــــته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹۲- دوی هــم وايــي چــې اســتاد هســې ويلــي:
مــا پخپــله پــه کتــاب کــې دي ليدلــي

۱۹۳- پــه واقــع کــې داځـوانــان نــه و بچيــان وو
مقلــد اخـونــد زاده گــان حـاکــم زاده گــان وو

۱۹۴- په کوم وخت چې د دوی لاس پـه خلکـو بـر شـو
کنـدوان تش، خمبـې شــوې خــيرې حــال بـدتر شــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتور ملنګ

۱۹۵- دې ځـوانانـــو شـــا وخـــوا کتلـــي نـــه وو
هـــم هېچـــا ورتـــه هـــر ګـــز ويلـــي نـــه وو

۱۹۶- چـــې د عقـــل زوړ حکيـــم سرتـــور ملنـــګ شـته
لا ژونـــدی دی، لا لـــه جهـــل ســـره جنـــګ شتـــه

۱۹۷- دا خـــو هغـــه لـــوی حکيـــم لـــوی قلنـــدر دی
چـــې ظالـــم لکـــه چنګيـــز تـــرې در پـــه در دی

۱۹۸- دهټلـــر خـــونخـــوار منګولـــو کـــې ور پـــرېوت
تـــرې را خـــلاص شـــو خـــو پـــه بلـــه بـــلا کېـــوت

۱۹۹- دستالیـــــن تـــــوره بـــــلا شـــــوه مسلطـــــه
جېلخـانـــو تـــور زنـدانـــو تـــه شـــو ورښکتـــه

۲۰۰- هـــم ددې بـــلا لـــه چنګـــه بيـــا راســـتون شـــو
ازادۍ پســـــې روان بيـــــا دا مجنـــــون شـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۱- تسلیــــم نـــه شـــو استبـــداد زور اوستـــم تـــه
معشـوقــــې پســــې کــــوزیږي جهنــــم تــــه

۲۰۲- کـه شـاهان، کـه سـرداران شـاهنشاهـان شـته
کـــه واړه لـــوی هېـــلران شتـــه ستـالینـــان شتـــه

۲۰۳- ددې واړو یـــو دښمـــن دی یـــو غلیـــم دی
بـــس یـواځـــې داد عقـــل لـــوی حکیـــم دی

۲۰۴- تـــل دعقـــل لـــه قـدرتـــه پـــه عـــذاب کـــې
شپـــې خـوبونـــه پرېشانـــه اضطـــراب کـــې

۲۰۵- دې ځوانانـــو ځـــو شېبـــې نـــه وې مـــوندلې
چـــــې زړې خبــــرې واوري بیــــا یـوځلــــې

۲۰۶- زوړ حکـیم وې: پـــه زلمـــي کـــه زلمیتـــوب وي
دســــړي د ځیــــرې شاتـــــه سړیتــــوب وي

۲۰۷- پــه کــوم ځــای کې چې انســان انسانیت وي
ســــوز جـذبـــــې وي، ازادی وي حقیقـــــت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۸- نــــو بیـــا هلتـــــه دتقلیـــــد احتیـــاج نـــه وي
د څېـــرو پېښـــو کاسکیـــټ، پټکــــی تـــاج نـــه وي

۲۰۹- پـه بـل ځـای کـې یـــو قـــدرت شـولـــو راپورتـه
هنګامـــــې یـــــې اوریدلـــــې تاســـــره لـورتـــــه

۲۱۰- دې قـــدرت ابـــادې هسکـــې ودانـــی کـــړې
بتخـانـــې یـــې ړنګـــې پخـوانـــی کـــړې

۲۱۱- دا قـــــدرت انقلابـــــي عقـــــل تنقیـــــد و،
د یـــــو نـــــوي ژونـدانـــــه اســــاس تمهیـــــد و

۲۱۲- پـــه درانــــه خـــوب ویـــده یـــې کـــړه بېـــداره
داوهـامــــو لیـونــــي یـــــې کـــــړه پـــــه لاره

۲۱۳- چـــې بیـــا راغـــی دلتـــه راغـــی شـــو ذلیـــله
پخـوانـــی نقـــل تقلیـــد شـــو بـــې دلیـــله

۲۱۴- نـــوې نـــوې بتخـــانې راســـازوي اوس
نـــوي غـــټ بتـــان یـــې منـــځ کـــې دروي اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱۵- پــه بـل ځــای کــې پلټــنه وي پرســان وي
پـــه فکـــري مسلماتـــو کـــې ایقـــان وي

۲۱٦- په دې ځـای کـې تعصـب شـو عقیـده شـوه
روح بېـــداره نـــه شـــوه بیـــرته بیـا بېــده شـــوه

۲۱۷- وای زاړه اولیــا پرېـــږدئ زیـــارت ځلـــي
نـــوي، نـــوي اولیـــا دي اوس راغلـــي

۲۱۸- خـــاوندان دکراماتـــو داعجـــاز دي
کتابونـــه نـــازل شـــوي پـــه بـــل راز دي

۲۱۹- پـه اخـلاص پـه پټـو سترګـو غـاړه کېـږدئ
سـجدې وکـړئ ایمـان راوړئ تپـوس پرېـږدئ

۲۲۰- لـــه زردشتـــه، لـــه بـــودا، لـــه برهمنـــه
پـــه پېرېـــو لـــه پرونـــه لاترننـــه

۲۲۱- دغیـــبي الهـــام خـــاوند دعـــوه دارانـــو
د بـــې خدایـــه، دبـــې دینـــه رسولانـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲۲- د بـــې شمـــاره رســالت ســتر خاوندانـــو
دهمـــــــه و پیشوایانـــــــو، رهبرانـــــــو

۲۲۳- دا اســتازي چـــې راځـــي ځـــي تـــل ترتلـــه
دلتـــه یـــوه ســـندره وایـــي، یـــوه بدلـــه

۲۲۴- پـــه اخـــلاص پـــه پټـــو ســترګو غـــاړه کېـــږدئ
ایمـــان راوړئ سجـــدې وکـــړئ تپـــوس پرېـــږدئ

۲۲۵- دا کیســـې وې او کیســـې دي افسانـــې دي
ځنـــې هیـــرې، ځنـــې یـــادې ترانـــې دي

۲۲٦- زه یـــې لـــه ځـــانه ســـره وړمـــه پـــه دې لـــوري
سمنـــــدر کـــــې ډوبـومـــــه هلتـــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه درياب

۲۲۷- لارويـــه! زه خـــو ستـــا د زړه دريـــاب يـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپايـــاب يـــم

۲۲۸- ماتـــه گـــوره زه آزاد يـــم زه مختـــار يـــم
هـــر خـواځـــم کلـــه پـــه لار کلـــه بـــې لار يـــم

۲۲۹- پـه دې خپـل پـراخ بستـر کـې پـرون تللـم
نـــن هـــم هـــر طـرف تـــه رغـړم ځغلـــم ځغلـــم

۲۳۰- کـــوتې، خـــونې، بانـــډې کلـــي ړنگومـــه
پټـــي، ځمکـــې، ويالـــې پولـــې ورانـومـــه

۲۳۱- دا انســان ماتــه زاري کــړي پــرې آفــت دی
دا زمـــــا آزادي ده کـــــــه اســـــارت دی

۲۳۲- دې انســان خـوهنـــگامې دې تيــرې کــړې
افســـانې يـــې اورېدلـــې، هېـــرې کـــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳۳- سـیلابونه پـرې راغـلي تـرې بـه تېـر شـي
بیـا بـه راشي، بیـا بـه لاړ شـي بیـا بـه هېـر شـي

۲۳۴- تـر څـو پـوه پـه علـت نشـي درنځـونـو
د رښتینـــي انقـــلاب پـــه لـــوی رمـزونـــو

۲۳۵- دی بـه دا شـانتـې بنـدي د خپـل زنـدان وي
کنـــدوتش، کـوچنیـــان وړي کـــور بـــه وران وي

۲۳۶- بـم د عقـل پـه لاس ورکـړه ورزده چـل کـړه
د تنقیـــد شـــك او تـــردید اور ورتـــه بـــل کـــړه

۲۳۷- تنفـــر او انزجـــار ورتـــه بیـــان کـــړه
دغضـــب، قهـــر احســـاس ورتـــه عیـــان کـــړه

۲۳۸- دا احســاس قــوي احساس بـدلون راوړی شـي
دا قـــدرت دنـــن پـــروت بـــت ماتـــوی شـــي

۲۳۹- ورتـه وایـه: لـه خپـل ځانـه نفـرت وکـړه
لـه خپـل ژونـده منزجـر شـه همـت وکـړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۰- د غضـــب پـــه اور ایـــرې کـــړه ړنگـــې ړنگـــې
دقـــــــدرت او اقتـــــــدار بتخانـــــــې تنگـــــــې

۲۴۱- نـو بـه هـلـه تـه سـړی شـې تـه انسـان شـې
ازادۍ د لـــوی منـــزل پـــه لـــور روان شـــې

۲۴۲- لارویـــه! زه خـــو ستـــا دزړه دریـــاب یـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپایـــاب یـــم

۲۴۳- ازاد ځغـــلم، ازاد رغـــړم خپـــل وطـــن کـــې
کلـــه کـــوږ ځـــم کلـــه سـم د غـــرو لمـــن کـــې

۲۴۴- ځـــو ددې بزگـــر بچـــی پـــوه پـــه کـار نـــه شي
راپانځـــي، راویښ نـــه شـــي، پـــه قـــار نـــه شـــي

۲۴۵- اور بـل نکـــړي ددې دښتـــې پـــه اغـــزو کـــې
ستـــي نـــه کـــړي لړمـــان، مـــاران لمبـــو کـــې

۲۴۶- را وانخلـــي بیـــا کلنـــگ، بېـــل او تسکـــوره
قلبـــه نـــه کـــړي ددې ملـــك ځمـــکه پـــه زوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۷- د ذهنونو شر ډاګونه اباد نه کړي
په باغونو په ګلونو زړه ښاد نه کړي

۲۴۸- دازاد، ازاد فکرونو نوو
د تازه فکري تخمونو نوو

۲۴۹- کښت ونه کړي له سهاره تر ماښامه
کر ونه کړي ډېر کلونه شامدامه

۲۵۰- دا سړی به پر قرنونو انسان نه شي
هیڅ ازاد به له خپل بند او زندان نه شي

۲۵۱- زه به تل راځم راځم له هسک سواده
د پریانو د دیوانو له هېواده

۲۵۲- داستانونه به زما موج کې روان وي
هم دنن، هم د پرون دهر زمان وي

۲۵۳- زه به یې ورمه تل ترتله په دا لوري
سمندر کې ډوبومه هلته دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ځوان مجاهد زوی ته

د یوې افغانۍ مور (پیغام)

د افغانسـتان د بین المللـي پیوسـتـون دورځـې په مناسبت

د مارچ ۲۱ مه ، ۱۹۸۲کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان په ټولنه کې د شوروي قدرت په مقابل کې د جهاد او ملي قیام له کبله ځینې ژور بدلونونه راغلي دي. (دمور پیغام) په دې منظومه کې ددې بدلونونو دا لاندې اهم اړخونه منعکس شوي دي:

دجهاد او ملي ازادۍ جنګ د خاصو شرایطو په نظر کې:

۱- دیني عقیده نوره هم سپیڅلې کېږي او زیات قوت مومي مثلاً، دکلي ملا د خلکو حقیقي روحاني رهبر کېږي، یو داړه مار غل خپل ځان او مال جهاد ته وقف کوي او په دې شان د خلکو په نزد قدر او منزلت پیدا کوي او کله چې د کلي یو زوړ سپین ږیری خپله د جهاد فریضه ادا کوي، نو د حضرت ابراهیم علیه السلام قرباني را په یادوي.

۲- د عنعنوي زعامت په ځای، د خلکو له منځه یو نوی لیډر شپ د راوتلو په حال کې لیدل کېږي، مثلاً یو بېکسه آهنګر د قبیلوي خان ځای نیسي او د کلي له یو خوار چوپان (غوبه) څخه ملي قهرمان جوړېږي.

۳- ملي شعور په خلکو کې راویښېږي، مثلاً د ازادۍ د جنګ په دوران کې، حتی د یوې ساده، بې سواده ښځې عواطف ورو، ورو د فردي او محلي نیمګړي احساس له سویې څخه جګېږي او له هغه څخه په ساده او طبیعي توګه یو کلک او بشپړ ملي احساس جوړېږي. په دې منظومه کې د خالص واقعبینانه (ریالیستي) روش څخه کار اخیستل شوی دی، هېڅ کوم خیال پردازي، رومانتیکي، احساساتي، مبالغې، تش رنګین الفاظ، وعظ، نصیحت، تلقین ،تبلیغ او یاد لیکونکي خپل فردي احساس یا شخصي نظریات او تمایلات په کې نه دي ځای شوي، بلکې فقط د یوه کلي د یوې ساده او بېسواده پښتنې کونډې مېرمنې له خولې څخه هغه څه بیان شوي دي چې د افغانستان په اوسنۍ بحراني ټولنه کې څو واره هر هر ځای پېښ شوي او اوس هم پېښېږي او دا ځکه چې د جهاد په معمولي او عادي پېښو کې دملي ازادۍ جنګ په روزمره کوچنیو او ساده واقعیتونو کې داسې لوی او ژور پیغام پروت دی چې دخپل بیان له پاره د کوم بلاغت او فصاحت قوت ته کوم ایډیولوژیکي تعبیر او تفسیر تهاو کوم انقلابي تش بیان او لفاظۍ ته ضرورت نه لري.

د جهاد ساده واقعیتونو ساده بیان پخپله انقلابي بیان دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې پښتنې مور خپل مجاهد زوی ته دا پيغام د جهاد سنگر ته ليږلی دی

۱- گرانـه زويـه! رسـتم خـانه! مـور دې ځـار شـه!
ښـه دې چـار شـه! دښـت صحـرا درتـه گلـزار شـه!

۲- زه دې پرېښـودم يواځـې اوس چـې ځـوان شـوې
دجهـاد سنگـر تـه لاړلـې روان شـوې

۳- د طالـع ستـوری دې غـوارمـه ځـلانده
مـل دې خـدای شـه چـې دنيـا يـې پـه فـرمان ده

❁❁❁

۴- ستـا يادېـږي زمانـه ده ډېـره تېـره
خـوزمـا نـه بـه هېڅکلـه نـه شـي هېـره

۵- ډېـر ورکـوتی، خبـر نـه وې لـه جهـان تـه
پـه خاپـوړو وې قـدم روان تـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- څــــه مـــوده وه پــلار دې تللـــی پـــه سفـــر و
زه او تــه پـــه کـــور کـــې ناســـت حـــال موابتـــر و

۷- زه او تـــــه یـواځــــې ناســــت وو پــــه درشلــــه
ستــــا د پــــلار د راتــــګ لاره مــــې څارلــــه

۸- تــه وړوکـــی وې لـــه لـوبـــو ســره دې ســـر و،
هـــــم خاپــــوړې دې کـولــــې مازیګـــــر و

۹- چـــې ناڅاپــه پـــه درشـــل بانـدې نسکـــور شـــوې
پـــه ژړا پـــه واویـــلا پـــه شـــور ماشـــور شـــوې

۱۰- ښــــه مــــې یـــاد شــــي تـــا ژړلـــې مـازیګـــر و
ستـــا پـــه خـــاورو لـوغیدلـــی سپـــېره ســـر و

۱۱- ماراپورتـــه کـــړې پـــه غېـــږ کـــې زنګـولـــې
پـــه خبـــرو پـــه خنـــدا مـــې چـوپـولـــې،

۱۲- چـــې ناڅاپـــه یـــو چـــا غـــږ وکـــړ لـــه پـــورې
جنــــازه کلـــي تـــه راغـــله خلکـــو ګـــورئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳- ټــــول ور ووتـــــو بهـــر تـــه زيــــړی لمــــر و،
تـــــا ژړلــــې زمـــــا غېـــــږ کــــــې مازيګـــــر و،

۱۴- جنـــــازه کلـــــي تـــــه ورو ورو ور روانـــــــه
زړه مـــې ټـــوپ کـــړو پـــه ســـينه کـــې ناګهانـــه

۱۵- جنـــازه نـــه وه چـــې راغلـــه لـــوی ګـړنــګ و
پـــه کـټ پـــروت يـــو شـــا زلمـــی پـــه وينـــو رنـګ و

۱۶- چـــا وې: (دا خـــو ادم خـــان بېرتـــه راغـــلی!
ځــــوان مېــــړه ددرخانـــــۍ دی چــــا وژلــــی!

۱۷- دا ستــا پـلار و چـې يـې بيـا غـوره بېلتـون کـړو
د مرګـــــې ډاکـــــو لـــــه لارې بېرتـــــه ستـــــون کـــــړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند کیسه

۱۸- لـــه واده نـــه زمـــا تېـــر وو څـــو کلونـــه
چـــې اختـــر راغـــی پـــه مـــا ســـره بېلتونـــه

۱۹- ښـــه مـــې یـــاد شـــي اختـــر راغـی مـــوږ خنـدلې
ستا د پـــلار جامـــې مـــا پاکـــې وې مینځلـــې

۲۰- ما هـم خپـل کمیس رنـگ کـړی پـه رنـگ ریـز و
سمبـــال کـــړی مـــې خپـــل ځـــان ښـــه پـــه مکیـــز و

۲۱- اختـــر راغـــی خـوشالـــی وې خنـــدا گـــانې
نجونـــه سینـــد غـــاړې میلـــې تـــه شـــوې روانـــې

۲۲- دا اختـــر زمـــا د ژونـــد د سیـــند پـــه غـــاړو
بیـــا رانغـــی، یـــو وار راغـــی بېرتـــه لاړو

۲۳- داختـــر پـــه ســـبا پـــلار دې پـــه سفـــر لاړ
پـــه ناشـــنا بېگانـــه لارو د خطـــر لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- پــه ملکــونو یــو ځــای بــل ځــای ځغلېــدلو
غـــریبي خـــواري یـــې کړلـــه گرځېدلـــو

۲۵- چې یې زړه په پردي ملك کې تنگ پرېشـان شــو
نـوراستـــون شـــو خپـــل وطـــن تـــه راروان شـــو

۲٦- پــه شــاکړي څــه سوغــات مــال او کــالي وو
څـه پیســې لـږې پــه جیــب کــې لاس خالــي وو

۲۷- داړه مــار لــوی جلادخــان ډاکــو پــه لار کــې
چېرتــه پــټ و غلــی ناســت ورتــه پــه څــار کــې

۲۸- ستـــا زلمـــی پـــلار یـــې شهیـــد کـــړو ناگهـــانه
مــال سوغــات یـــووړ جـــلاد ظـــالم بـــې ایمانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرانه زویه!

۲۹- دکـوندېتـــــون ژونـــــدون ډېـــــر گـــــران وو
تـربـــــوران ســـــړي خــــــواره وړي لیـــــوان وو

۳۰- خـــدای تـــرې زه همـیش ساتلــم پــه امــان کـــې
ډېـــرې سختـــــې مـــــې گاللـــــې دې جهـــان کـــې

۳۱- تاته ناستــه وم چـې تـا بــه خــدای رالــوی کــړي
جانشیـــن بــه د خپــل پـــلار شـــا زلمـــی زوی کـــړي

۳۲- نـــو بـــه زه شـــم اخـــر خلاصـــه لـــه تهمتـــه
لـــــه زحمتـــــه، د لیـورانـــــو لـــــه آفتــــــه!

۳۳- بیـا چـې تــه کلــه رالــوی شــوې دادې حــال و
ستـاســـره یـــوه ســـودا یـــو فکـــر خیـــال و،

۳۴- تــا بـــه ویلـــې: جـــلاد خـــان زمـــا غلیـــم دی
دخپــل پـــلار خـــون بــه گټـــم دا مـــې تصمیم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵- جــلاد خــان تــه خــو دا ټــول ولـس پــه قــار و
چــــې خـونـــکار و داړه مـــار تـــل پـــه فـــرار و

۳٦- چې رالوی شوې ته کټ مټ د پلار په شان شوې
اراســته دنـــګ شـــا زلمـــی ښایستـــه ځـــوان شـــوې

۳۷- ښــکلو نجـونـــو زړونـــه تـــا بانـــدې بایلـــل تـــل
ســـتا پـــه لـــور يـــې د ښـــو لانـــدې کتـــل تـــل

۳۸- تـــه زلمـــی وې شـــا زلمـــی وې حيـــا ناکـــه
غيـرتــــي وې ايمــــاندار لــــه ګنــــاه پاکــــه

۳۹- د سپيــــن ږيـــرو مشرانـــو کـــړو عـــزت تـــا
لــــه يارانـــو ســـره اخـــلاص او محبـــت تـــا

۴۰- خپلــه مـــور دې هـــم ســـاتله تـــل خـوشالـــه
پـــه خبـــرو، پـــه خــــندا، د زړه پـــه خوالـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سیلاب

گرانه زویه!

۴۱- ستا په یاد شي چې یوه ورځ بیا مازیگر و
دواړه ناست و په کاله کې زیړی لمر و

۴۲- چې په کلي کې ناڅاپه شور ماشور شو
کوم نااشنا جگړ په دې سیمه راخپور شو

۴۳- ته ولاړ شولې بیا دې ټوپ کړو په یو ځله
په درشل کې دې پښه بیا ونښتله

۴۴- بیا نړدې و چې په ځمکه راگوزار شې
په ژړا بیا په درشل باندې په قار شې

۴۵- ماته ستا د کوچنیتوب ورځ را په یاد شوه
چې د ژوند ډېوه مې مړه شوله برباد شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴٦- تــــه ورکـوټــــی زمــــا خـــــواته لـوبېدلـــــې
یـــو قـــدم نیـــم هـــا خـــوا دې خـــوا نولیدلـــې

۴۷- مـــازیگر و پـــه درشـــل بانـــدې نسکـــور شـــوې
پـــه ژړا پـــه واویـــلا پـــه شـــور ماشـــور شـــوې

۴۸- پـــه دې ســـیمه بیـــا راغلـــی کـــوم محشـــر و
نـــا معلومـــــه هنگامـــــه وه شـــــور و شـــــر و

۴۹- یـــو ځـــل بیـــا کـــوم مصیـــبت پـــه کلـــي گــډ و
څـــه بـــلا کـــوم تـــور آفـــت پـــه کلـــي گــډ و

۵۰- تـــه روان شـــوې زه هـــم تـــا پســـې روانـــه
زړه مـــې بیـــا ســـینه کـــې ټـــوپ کـــړو ناگهانـــه

۵۱- زه او تـــــه کلـــــي تـــــه لاړو مازیگـــــر و
شـــور او شـــر و رانـــږدې کـــوم لـــوی خطـــر و

۵۲- خلکـــو ویلـــې: ((دکفـــارو لښکـــر راغـــی
روســـان راغلـــل، لـــوی فســـاد راغـــی شر راغـــی))

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳- د تــوپــونـــــــو د ټانکـونـــــــو غـرهـــــار هـــــم
مـــورږ لــــه دورې اورېـدلـــو پــــه بـــار بـــار هـــم

۵۴- دا جـاکـــــــــږ ستـــــــــر را روان و هيبتنـاكـــــــه
نااشــــــنا سيــــــلاب بـــــې باكــــه غضبناكــــــه

۵۵- مــازيگر و تــه راســتون شــوې بېـــرته كـــور تـــه
دخپـــل پـــلار لنـــډې ټـــوپك دې كـــړو راپـورتـــه

۵۶- تا وې: مورې خداى دې مل شه خـداى پامـان اوس
كفـــــار راغلـــــل زه جهــــاد تــــه شــــوم روان اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي ژوند

ګرانه زويه!

۵۷- ته خـو دورې کـوم سنګــر کــې دجهــاد ناسـت
لــه ځوانـانـــو لـــه يارانـــو ســـره زړه ښـــاد ناســـت

۵۸- زه دې پرېښــودم يواځــې پـــه تـــور تـــم کـــې
د دوهـم بېلتـــون پـــه غـــم پـــه لـــوی ماتـــم کـــې

۵۹- څـه مــوده وم ستــا پـــه غـم کـــې ډوبـــه ناسته
نه مې خـوب، نـــه مـــې خـــوراك و نـه مـــې ملاســـته

۶۰- خـو دا اوس اوس ټـول غمـــونه رانـــه هېـــر دي
د ګاونـــډ ښځــــې همېــــش رانــــه چاپېــــر دي

۶۱- هـــره شـــپه مـــوږه دکلـــي ښځـــې نجونـــه
ډوډۍ ګـــــانې پخـــــوو ډك،ډك شكرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۲- بیا په خــړه د سهــار یــې پټ پټ وړو مـوړ
پــه سنگـــر کـــې یـــې زلمـــو تـــه رســـوو مـــوړ

۶۳- چـــې د لمـــر سترگـــه راوخیـــژي سهـــار کـــې
لــه بمـونـــو چېـــرته پټـــې شـــو پـــه غـــار کـــې

۶۴- د استوگنـــې ډېـــرې سمڅـــې دي په غر`و کــې
بنایســـته رڼـــې چینـــې شتـــه پـــه درو کـــې

۶۵- کلـه چوپـه چـوپیایـــي هـــر څـــه قـلار شـــي
بیـــا ناڅاپـــه د توپـونـــو غرهـــار شـــي

۶۶- نجونـــه کلـــه وارخطـــا شـــي پـــه ژړا شـــي
بیـــا پـــه جـگ اواز خنـدا کـړي بـې پـروا شـــي

۶۷- کلـه چـوپ دچـا پــه یـــاد زلفـــې پرېشـانې
بیـــا د عشـــق سنـــدرې وایـــي دلستانـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاد خان ډاکو

ګرانه زويه!

۶۸- زړه مې ډك دى كيسې ډېرې دي بې شانه
هر څه بل شان، دنيا بل شان ده روانه

۶۹- جلاد خان ډاكو اوس هغه بدكار نه دى
دپخوا په شانې اوس داړه مار نه دى

۷۰- خداى په نېغه لار سم كړى مجاهد دى
خونړى دښمن دهر كافر ملحد دى

۷۱- په لومړي صف كې ولاړ دى دجهاد نن
ايمانداره، پرهېزګاره، غل جلاد نن

۷۲- ډېر روسان جلاد وژلي په اخلاص دي
ښې وسلې يې ترې راوړي پخپل لاس دي

۷۳- خلك وايي د جلاد ګناه بې با كې
د دښمن وينو مينځلې صافې پاكې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۴- بلـــه ورځ د خپـــلې ډلـــې پـــه منـــنه
زمـــوږ کـــور تـــه پـــه زارۍ راغـــی دننـــه

۷۵- ماتــه ودرېـــد، لاس پښـــې يـــې رپېدلـــې
دماشـــوم پـــه شـــان يـــې اوښکـــې بهېدلـــې

۷٦- ويلې:((خورې زه دخـداى لـوى گنـا هگـار يـم
زه جانـــي يـــم، زه قـاتـــل يـــم، زه خـونـــكار يـــم))

۷۷-((كـه شهـيد شـوم پـه جهـاد كـې نـو خـبر يـم
ځـواب گـويـه بـه دخـداى پـاك پـه محشـر يـم))

۷۸-((شهــادت كــه مــې نصيب نــه شــو ژونـدى وم
دا وعــده مــې ده لــه خــداى ســره كــه ســړى وم))

۷۹-((چـــې پخپـــله بـــه ورځمـــه رستـــم خـــان تـــه
ســـربه ږدم دده پـــه مخكـــې ټـــول جهـــان تـــه))

۸۰- چې خپل ننگ غيرت پـه ځـاى كانـدي راضي شي
دخپـــل پـلار خـــون رانـــه واخلـــي تـــرې غـــازي شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شینا" غوبه

۸۱- آ، زمــوږ دچـــم غـوبــه پــه نـــوم شینــا اوس
لرگبنـــــي غـوبنـــــي نــــه کـــړي د هېچـــا اوس

۸۲- پــه شیـــنا پســـې نـن گـرځـــي مـا شیـــنداري
ډېـــــر ځـوانـــــان ورتــــه ولاړ کتــــار کتــــارې

۸۳- اوس شینا ور ته څـوك نـه وایي کار بل شان دی
د شیـــــنا هـــــوا بدلــــــه، قـومـانــــــدان دی

۸۴- فرمـانـونـــه یـــې چلېـــږي پـــه هـــر لـــوري
اوازه یـــــــې دمیړانـــــــــې خپـــــــره دورې

۸۵- لــه ځـوانـانــو ســره راځـــي زمـوږه کـور تـه
شـپه کـــړي تېـــره بیـــا ورځـــي د سنگـــر لـــور تـــه

۸٦- بیــا پــه شپــو ورځـــو پراتـه دوی پـه سـنگر وي
پـــه ځنگلـــو پـــه غـــرو رغـــو بېدیـــا بهـــر وي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان زرين خان

۸۷- ددې کلـــي مشــر خـــان چـــې خـــان زريـــن و
مال جـايـداد و خــداى ورکــړى اس يـــې زيـــن و

۸۸- هغـــه لاړلـــو بربـــاد شولـــو رســـوا شـــو
کـــور يـــې خلکـــو پـــه اور وســـو مـــال تـــالا شـــو

۸۹- کـلا ړنگــه هــر څــه تـــول ستـــي پـه اور شـول
لـــوړ برجـــونه هســـکه غـــاړه رانسکـــور شـــول

۹۰- خلك وايي: زرين خـان دښمـن تـه ناسـت دى
دسـروانـــو پـــه فـرمـــان پـــه منـــدو ځغاســـت دى

۹۱- څــه وريـرونــه پرچميـــان زامـــن خلقيــان دي
دروسانـــــــــو وفـــــــــاداره غلامـــــــــان دي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوروز آهنگر

۹۲- ستا به دا غلط گومان شي زویه گرانه
چې دکلي دعزت حجره شوه ورانه

۹۳- پیدا کړو خدای یو بل شان د حرمت ځای
دنوروز اهنگر حجره اوس د عزت ځای

۹۴- جوړوي مات ټوپکونه نوروز خان اوس
کارتوسونه ډکوي په هرهر شان اوس

۹۵- دخدای پاك دده په مال ښه نظر پام دی
چې ولاړ تل مجاهد ته لاس په نام دی

۹٦- موږه ټول ورسره ولاړیو تر خپل وسه
نور دکلي غریب نه دی نه بې کسه

۹۷- غوړې، غوړې ډوډۍ گانې ورکوي تل
چاغ په شان غټ غوایان حلالوي تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور طالب

۹۸- تــور طــالب آ، پــنج پیــری مــلا لانــور هــم
مست مست گــرځي پــه دې سیمــه پــه گاونډ چــم

۹۹- سرخــریلـــی، اوږده ږیـــره یـــې پـــرې ایښـــې
غټــه پګـــه یـــې هـــم پــاس پـــه کــوپړی ایښـــې

۱۰۰- دکـــوم بــل ملـــك ږیـرور غــټ طالبــان تــل
ډلـــې، ډلـــې وې پــــه ده پســـې روان تــــل

۱۰۱- ځـــي راځـــي وایـــي جهـــاد تــه یــو راغلـــي
پتـــه نشتـــه کـــړي کارونـــه غلـــي غلـــي

۱۰۲- کلـــه یـــو ووهـــي هلتـــه کلـــه دلتـــه
کلــه یـــو تـــه کافـــر وایـــي کلـــه بـــل تـــه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد صادق ملا

۱۰۳- نارینــــــه مــــــلا د برکلـــــي استـــــاذ دی
مـولــــوي صـــادق ربښتـــیا صـــادق ســـرباز دی

۱۰۴- خـــورږ اواز چـــې د اذان پـورتـــه سـهار کـړي
پـــه درو پـــه ســـر درو کـــې ژونـد بېـــدار کـــړي

۱۰۵- کاڼـــي بوټـــي اللـــه وایـــي اکبـــر وایـــي
دخـــدای پـــاك ثنـــا غـــر وایـــي کمـــر وایـــي

۱۰٦- دجهـــاد پـــه لارې خلـــك سمـــوي تـــل
دایمـــــان د عقـــیدت وعــــظ کـــوي تـــل

۱۰۷- پـــه سنګـــر کـــې دغازیانـــو امامـت کـــړي
د جهـاد پـه لـــومړي صـــف کـــې حـــرکت کـــړي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور ګل معلم

۱۰۸- ستا خـو يـاد شـــي دسـور ګـل معلـم ګفتـار ښـه
چـــې بـــه يـــې ســـتا ســـره کـولـــو دار مـــدار ښـه

۱۰۹- بـــبرسر، څوړنـــد بريتـــونه، کـــږه خـولـــه
هـــم کــــږه وږه وينـــا بـــه يـــې کـولـــه

۱۱۰- ده ويل: جهان به وران شي دى هـم وران شـو
دى پخپـــله ســـم پـــه ورانـــه لار روان شـــو

۱۱۱- چې کفـار پـه وطــن راغلـل کـلي ړنـګ شـول
ډېر ځــوانان پـاك شهيــدان پــه وينــو رنـګ شـول

۱۱۲- ولســـونه مهاجـــر شـــو نـــور ملکـــو کـــې
شــوو بـې شمـــاره نـــور وراستـــه پـــه زندانـــو کـــې

۱۱۳- ســورګل بيـا خلکــو تــه کړلــو دا بيـان هــم
چـــې روســـان زمـــوږه ورونـــه دي دوستـــان هـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- خلك ټول ورتـه پـه قــار وو هــك حيــران وو
پــــه ســــورگل ناســــت ليــــوني شانــــې پېــــريان وو

۱۱۵- بيا يې پټ پټ شــروع كــړى عجب كــار و
پــــټ خطــونــــه يــــې ليــــكل دا يــــې روزگـــار و

۱۱٦- دغازيانــو حـــال احـــوال بـه يـــې غونـډولو
بيــــا روسانــــو تــــه بــــه يــــې پــــټ پــــټ استــولــــو

۱۱۷- دولت خـان سـود خـور به دا خطـونه وړل تل
پــه خپــل لاس بــه يــې دښمــن تــه وركــول تــل

۱۱۸- ښې پيســې ډېــرې پيــدا كــړې پـه دې لارې
مـــال دولـت، ددولـت زيـات شـو پـه څـو وارې

۱۱۹- پـه اخـر كـې دولت خــان او ســور گـل دواړه
پــــــه شـرمـونــــــو شرمېدلـــــي بنـــــده غـــــاړه

۱۲۰- يـــوه شپـــه لـــه كلـــي لاړل پـــه بـــې لاره
جلـد پـــه تېښـــته يـــې ځـــان ورســـوو تـــر ښـــاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابراهيم ملك

۱۲۱- دسورګل سپين ږيرى پلار په کټ کې پرېووت
نور له کوره نه راووت په شرم کېووت

۱۲۲- ابراهيم ملك دعمر سل څو کاله
وو تېر شوي په عزت بې له جنجاله

۱۲۳- اوس په کور کې پټ له قاره غرمبېدلو
غلى غلى به له ځان سره ژړېدلو

۱۲۴-سور ګل واخيست له روسانو سره منصب لوړ
بيا د بر ولس حاکم شو بې سبب لوړ

۱۲۵- ډېر غازيان يې شهيدان کړل تيټ او پاس ده
ډېر يې نور په بند زندان کړل پخپل لاس ده

۱۲٦- ولس هلته شو راپورته ترې چا پېر شو
دښمنان ډېر زيات مردار شول سورګل ګېر شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- سـور گـل لاس ترلـی راوستـل شـو کـور تـه
شرمېدلـی سـر یـې ټیـټ دخلکـو زور تـه

۱۲۸- د سور گل سپین ږیری پلار چې خنگ خبر شو
نـو را پاڅېـده لـه کـوره را بهـر شـو

۱۲۹- زوږ ټـوپك یـې پـه اوږه کـړو شمـله نېغـه
اوږده تـوره یـې تـر مـلا کـړه تېـره تېغـه

۱۳۰- ویلـې: خلکـو! سم غـوږو نـه راتـه کېـږدئ
دا سـړی زمـا خپـل زوی دی ماتـه یـې پرېـږدئ

۱۳۱- ابراهیـم خپـل زوی روان کـړو نازولـی
پـه یـوې تېـږې بانـدې یـې کښېنـاو لاس ترلـی

۱۳۲- بیا یـو څـو شیبې خپـل زوی تـه چـوپ کتلـې
دسـورگل برېتـونـه څـوړنـد ژبـه غلـې

۱۳۳- لـوی واړه څـوانـان زاړه وو راوتلـي
هـر خـوا چوپـه چوپیـایي خپـره پـه کلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- ابراهیـــم سپیـــن ږیـــري وویـــل خپـــل زوی تـــه
شـــه قبلـــې تـــه! زاري وکـــړه پـــاك رب لـــوی تـــه

۱۳۵- زویـــــه وایــــه! اللــــه یـــــو دی لایزالـــــه
ســـور گـــل چـــوپ و، بـــې پـــروا ناســـت و بـې خیالـــه

۱۳٦- زویـــــه وایـــــه! مـــــرگ روا دی د کـافـــــر و
ســـور گـــل چـــوپ و، ســـر یـــې ځـــوړند پـــه ټټـــر و

۱۳۷- زویـــه! ولـــې د کافـــر دښمـــن نوکـــر شـــوې؟
بـــې ایمانـــه، بـــې غیرتـــه، بـــې پـــدر شـــوې؟

۱۳۸- سور گل چـوپ و گریـوان څیـرې سر بـې خولـې
ولـــس گېـــر چـــا پېـــر ولاړ و ډلـــې ډلـــې

۱۳۹- ابـــراهیم لاسونـــه پـورتـــه کـــړل اسمـــان تـــه
عـــرض یـــې وکـــړ ستـــر پادشـــاه د کـــل جهـــان تـــه

۱۴۰- ویلـــې: خدایـه! زه خـــو ســـتا شکـــر گـــوزار یـــم
ستـــا د رحـــم او کـــرم پـــه انتظـــار یـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- زه بـــــودا یمـــــه ولاړ د گـــــور پـــــه غـــــاړه
ستـــا جهـــاد تـــه د تـــګ نـــه وم حـــال ویجـــاړه

۱۴۲- تـــا پخپـــل فضـــل جهـــاد راوستـــو کـــور تـــه
درحمـــــــت نظـــــــر دې وکـــــړو زمـــــا لـــورتـــــه

۱۴۳- اوس پـــه مټـــو کـــې، پـــه زړه کـــې تـــوان همـــت را
پـــــه خپـــــل امـــــر ښـــــه قـــــوت د اطـــــاعت را

۱۴۴- ابراهیـــــم بیـــــا تـــــوره کـــــش کړلـــــه ابـــداره
ســـور ګـــل زوی خپـــل یـــې حـــلال کـــړو پـــه قـــلاره

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه خبرې

ګرانه زویه!

۱۴۵- کــه دخپــل زړګــي احــوال درتــه بیــان کــړم
تــه مــې شپــه او ورځ یادېــږې تــل خپــګان کــړم

۱۴۶- کلــه کلــه شیطــان پــټ پــټ راتــه وایــي
د دنیـــا ټـــول راحتونـــه راتـــه ستایـــي

۱۴۷- وایي: زلمي ځوانان په دې سیمه ډېر زیات دي
ولسونـــه دجهـــاد پـــه لـــور رامـــات دي

۱۴۸- دیــوې خــوارې کونــډې زوی ولــې روان شــي
مــور تنهــا پرېــږدي پــه فکــر دخپــل ځــان شــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۹- نــارينتوب خـــو داســـې نـــه وي زمـــا جانـــه
پخپـــل كـــور كـــې بـــه ســـم ناســـت و پـــه مېرانـــه

۱۵۰- كــه رښتــيا وايــم زړه مــې بــل شــانته بيـان كــړي
پـــه بـــل راز خبـــرې هـــر دم هـــر زمـــان كـــړي

۱۵۱- ډېـــر زلمـــي مجـــاهد ډلـــې ځـــي راځيـــنه
ستـــا تســـل وربانـــدې كـړمـــه ســـتا پـــه مينـــه

۱۵۲- ښيـــرې ښيـــرې جـــامې زه ورتـــه گنډمـــه
د جنگـونـــــو خـــــاورې دوړې تـــــرې ښنډمـــــه

۱۵۳- دلتـــه راشي كـــومه شپـــه نيمـــه كـــړي تېـــره
ماتـــه كښېـــني لـــه نغـــري نـــه گېـــر چاپېـــره

۱۵۴- ټول ويښ ناست وي پيل كيسې د جنگ جهاد كــړي
پـــه خـــوږو خـــوږو خبـــرو مـــې زړه ښـــاد كـــړي

۱۵۵- زه پـــه زور زارۍ بېـــده دا ماشومـــان كـــړم
د بړستنـــو لانـــدې گـــرم پـــټ پنهـــان كـــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۶- بیـــا زه کښېـــنم نغـــري تـــه اور تـــازه کـــړم
اوړه، غوړي،گـــوره گـــډوډ پـــه انـــدازه کـــړم

۱۵۷- غـــوړ ټیکلـــي ځـــو پاخـــه کـــړم تـــر ســـهاره
کـــړم زلمـــو تـــه د سفـــر تـوښـــه تیـــاره

۱۵۸- دوی په تور چرگ بانگ راپاڅېـږي رخصـت شـي
بیـا نـور راشـي بیـا پـه کـور مېـله صـحبت شي

۱۵۹- ماتـه سـتـا پـه شـان ښکارېـږي دا ځوانـان ټـول
خپـــل زامـــن زمـــا دغېـــږې ماشومـــان ټـــول

۱۶۰- زړه مـې وایـي: زوی تـه تـا کـړی کـونډتون دی
تـا زغملـــی سخـــت ژونـــدون ظالـــم بېلتـــون دی

۱۶۱- رالـــوی شـــوی پـــس لـــه ډېـــره انتظـــاره
تـــا روزلـــی هـــم ددې ورځـــې دپـــاره

۱۶۲- په ملك ناست اوس سور کافر دی اوس جهـاد دی
د نامـــوس دغیـــرت جنـــگ پـــه دې هېـــواد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۳- نارینـــــه پیـــــدا د داســــــې جنـــــګ دپـــــاره
مـــــور ځـوانـــــان روزي د قـــــام د ننـــــګ دپـــــاره

۱٦۴- دښـمنان چـې برباد نـه کـړي نـو بـه څـه کـړي؟
خپـل وطـن چـې ازاد نـه کـړي نوبـه څـه کـړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد سندره

گرانه زویه!

۱۶۵- ته سپارلی ما په خدای یې مور دې ځار شه
مال د خدای یې هم هغه دې مدد گار شه

۱۶۶- ستا نه ځار شم شهادت که نصیب ستا وي
په دې کار کې به د رب خپله رضا وي

۱۶۷- که له ملك نه دې بهر کفر الحاد کړو
که غازي شولې وطن دې خپل ازاد کړو

۱۶۸- نو، یوه ورځ به دغازیانو لښکر راشي
ته به راشې بیا به نوی اختر راشي

۱۶۹- دواړه لاس به په نکریزو بیا رنگین کړم
شینکی خال به بیا تازه پاس په جبین کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۰- بیا بــه زه یمــه ســر لــوړې پخپــل کــور کــې
هــم خــوشالــه ځــو ژوندۍ یــم هــم پــه گــور کــې

۱۷۱- پــه گاونــډ چــم پــه گــودر کــې بــه خنـدانــه
مســـته گـرځمـــه پـــه زړه همیشـــه ځـوانـــه

۱۷۲- بیا بــه گــرځم پــه دې دښت پــه دې دمــن کــې
هســـکه غـــاړه پـــه ازاد ابـــاد وطـــن کـــې

❁❁❁

گـرانـــه ځـویـــه! مـــور دې ځـــار شـــه

(درخانۍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــوره بـلا

يــا

ناهيد- تيغې ته ديوه عاشق له خوا د محبت پيغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

توره بلا

گردې گردې سترګې تورې
ګورې، ګورې په هر لورې
زرزرې و زر څانګونه
رنګارنګه اوازونه
دا ناهید نه ده، تیغۍ ده
عجیبه شان ته مرغۍ ده
دا مرغۍ نه ده آفت دی
ورانکارۍ ته یې نیت دی
تبه کاره، دل آزاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکـوچنو مـرغو خونخـواره
په وړه وړه خندا يې مه غـولېـږئ
په مکري مکري ژړا يې مه غولېږئ
دا تيغـی لـويـه بلا ده

❁❁❁

لـوټ تاراج بـه کـړي خـوږ زړونه ارمـانـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
امېـدونـه، ارزوګانـې، کـاروانـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
دا به شمع وي بلېـږي، پتنګان بـه پـرې سوځېـږي
پـه قـدم، قـدم بـه فـرش ورتـه ګلـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
په خندا به وران جهان کړي ، عاشقان به خپل قتلان کـړي
وران ويجـاړ بـه کـړي اباد اباد کـورونه
مـوږ بـه نـه يـو
په نازونو په نخرو يې مـه غـولېـږئ!
په زګېروو په اوسيلو يې مه غولېږئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شیشـکـه ده، بـلا ده!
دا د چـانه راپیـدا ده؟
داد کـوم خـوا نه راغلې؟
دچا کـور تـه غلـې، غلې؟
اور به کېـږدي دې دنیـا ته
دا ولاړه تمـاشـا تـه
په مکیز او په ادا یې مه غـولېږئ
په شکوه په واویلا یې مه ځـورېږئ
دا تېـغۍ تـوره بـلا ده
اې تېـغۍ! ته څـه افت، ته څه بلا یې!
د دنیا د درد او غمه بې پـروا یې
د پردیس په دې ویجاړ ملك کې پیـدا یې
د هجرت په کنډوالو کې په نڅـا یې؟
❁❁❁

وایه څـوك یې؟ نازنینـې دل ارامې!
څه پیغام دې پټ راوړی گل انـدامې؟
ته ورږمه شېبه شېبه یې نرمـه نرمـه
ښکلې لـور غنچه غنچه یې گرمه گرمه
نازولې معشـوقه د هسکـو غرونو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغونو شنـو د ښتـونو چمنـونو؟
ته سبا یې یا سبـا بـاد د سبـا یې
را الوتی په میـرو شـړو بېـدیا یې
دوباره دې راژونـدۍ کـړې ارزوګانې
افسونګرې، معجـزه د مسیحـا یې
ښکلې سترګې دې هېـواد د ابادۍ دی
خنداګۍ کې دې پیغـام د ازادۍ دی
اې تیـغۍ ته څـه بـلا یې؟
اې تیـغۍ ته څـه بـلا یې؟

پېښور ۲۲ سپتمبر ۱۹۸۵ ع
سید بهاو الدین ((مجروح))
(ناهید ته)

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګړو شرنګ

هــر مازيګــر يــم ګــودر تــه تللــی
ماښــام غمــو کــې د عشــق ځپلــی
پــه نيمــو شپــو يــم پټ پټ ورغلــی
پــاس پــه پالنــګ يــې نيــغ ورختلــی،

تــل اورېدلــی ماښــام سهــار مــا
د بنګړو شرنګ، شرنګ د خپل دلـدار مـا
ورځ لــه بېلتــونــه پــه زړه رنځــور وم
شپـــې تيــرې کــړې پــه انتظــار مــا

کــټ تــه ورغلــی پــه بېــره ډار يــم
غېږ کې پټ شــوی د خپـل نګـار يـم
تورتــم تيــاره کــې نيمګــړی عشــق و
بيــا يــې شړلــی پــه خــر سهــار يــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زلفو زنځیر

ساقــــي را پاخـــه تنــــده مــــې اور دی
راپاخـــه! ناخـــه سر کـــې بـل شـــور دی
زنځيــــر د زلفـــــو پرمـــــا را خپـــور دی
د خيال زندان تور، زړه مې ترې تــور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي

ننـــګ او نامـــوس دی نجـونـــو ساتلـــی
پېغـــور، پېغـــور يـــم تـــل شرمولـــی
پـــاس پـــه مـورچـــو يـــې زه ورختلـــی
لــه شرمـــه تللـــی مـــرګ تـــه ورغلـــی

❁❁❁

ســـاقي راپاخـــه تنـــده مـــې زياتـــه
پـــه دريـــابونو نـــه شولـــه ماتـــه
دا اسمـانـونـــه پيـــالې پيالـــې کـــړه
ډکـــې لبريـــزې بيـــا را کـــړه ماتـــه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږې سندرې

په تــوره شپــه کې شمعــه رڼــا کــا
مــاوې: مــاتم کــا، مــا وې ژړا کــا

که پتنــګان دې ستــي ايرې شــول
ماوې: پاکــان دي عشــق او وفــا کــا

خـــــوږې سنـــــدرې، د بلبـلانـــــو
خنـــدا د زرکـــو، شـــور د توتيـانـــو

زمـــا نظـــر کـــې، وې ژړاګـانـــې
غـــم او مـاتـــم و د عـاشقـانـــو

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

شینکي خالونه

شینکـــي خـالـونـــه دمـــه جبینـــې،
تنکـــی پېـــزوان شـو هـــار لـونگینـــې
ولـــول د زلفـــو تـــور ښامـــار هـــم
مـاتـــل ستایلـــی د زړه لـــه مینـــې

❁❁❁

پـــه بهارونــــو، پـــه خزانونـــو
باغ او بوسـتان کـې پـه غـرو رغونـو
لیـدلـــي مـــا دي دغـــم رنگـونـــه
زیـــړي رنگـونـــه، دســـرو گلـونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شلمې پېړۍ نوموتی افغان روښنفکر، شاعر، لیکوال او مبارز پوهاند سید بهاءالدین مجروح په ۱۹۸۸ د فبروري په ۱۱مه په پېښور کې ووژل شو. هغه تیک نوي کاله وړاندې د کونړ د اسمار ولسوالۍ په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد او په کونړ، کابل او فرانسې کې تر زده‌کړو وروسته یې د شرقي عرفان او حکمت او غربي فلسفې او معاصرو علومو په زده‌کړې کې د بې ساري نبوغ له کبله د خپل عصر یو ځانګړی، ممتاز او عالم شخصیت و.
د پروفیسور مجروح صراحت، روښنفکرانه ژمنتیا، او پراخه انرژي یې شخصیتي ځانګړنې وې. هغه د متعددو قشرونو سره په اړیکه کې یو اغېزناک انسان و.

«ناآشنا سندرې» د پوهاند سید بهاءالدین مجروح د شعرونو مجموعه ده. هغه د یو ځانګړي سبک شاعر په توګه چې نه یوازې یې غني مفاهیم او پیغامونه لېږدولي دي، بلکې خپل مهم آثر «ځانځاني ښامار» یې په یو بې‌ساري نبوغ سره په شعري بڼه کښلی دی.
«ناآشنا سندرې» د پوهاند مجروج د 43 شعرونو ټولګه ده چې د وطن، خلکو، ټولنیزو پدیدو او واقعیتونو، او د فلسفي پیغامونو یوه ځانګړې محتوایي سلسله لري.

شاعر:
لاروی د نیمې شپې یم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځایه
بې خبره ورپسې یم
نه پیدا کوم دمه‌ځای ښکاري له ورایه
ستا کمال زما جمال دی
مېین شوی یم پخپله په خپل ځان
لنډه لار دلته وصال دی
د حیوان چینه ده زړه د هر انسان
د نرګس سترګې حیرانې
سرګردانې په سراب د ایینه کې
امیدونه، ارزوګانې
قطرې اوښکې دي د دهر په چینه کې

INSAN

www.majrooh.org

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library